

mulier instituut

**Monitor Brede Regeling
Combinatiefuncties 2022**

Eva Heijnen

Wikke van Stam

Angelina Gómez Berns

Sofie Vrieswijk

Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2022

Met subsidie van het ministerie van VWS

Eva Heijnen
Wikke van Stam
Angelina Gómez Berns
Sofie Vrieswijk

© Mulier Instituut
Utrecht, november 2022

Mulier Instituut
sportonderzoek voor beleid en samenleving

Postbus 85445 | 3508 AK Utrecht
Herculesplein 269 | 3584 AA Utrecht
T +31 (0)30 721 02 20 | I www.mulierinstituut.nl
E info@mulierinstituut.nl | T [@mulierinstituut](https://twitter.com/mulierinstituut)

Inhoudsopgave

Samenvatting	4
1. Inleiding	6
1.1 Aanleiding	6
1.2 Leeswijzer	8
2 Formatieplaatsen	9
3 Sectoren	11
3.1 Sectoren sport en cultuur	11
3.2 Verbinding met andere sectoren	12
3.3 Specifieke taken	14
4 Doelgroepen	19
5 Dienstverband	22
5.1 Werkgever	22
5.2 Cao	23
5.3 Functieniveaus	24
5.4 Salaris	25
6 Cofinanciering	27
7 Doelen en opbrengsten	29
7.1 Landelijke doelen	29
7.2 Lokale doelen	32
7.3 Deelnemers	32
8 Btw-compensatie	34
Bijlage 1 - Werkwijze	36

Samenvatting

Formatieplaatsen

- In 2022 nemen 340 van de 344 Nederlandse gemeenten deel aan de Brede Regeling Combinatiefuncties. Op 1 september 2022 is in totaal 3.509 fte aan buurtsportcoaches, combinatiefunctionarissen en cultuurcoaches gerealiseerd (96% van de vooraf vastgestelde 3.665 fte). Dat zijn 6.267 personen.
- 68 procent van de gemeenten heeft op 1 september 2022 het vooraf afgesproken aantal fte gehaald. Van de 105 gemeenten die dit (nog) niet hebben gerealiseerd, hanteert 70 procent een hoger normbedrag dan de vastgestelde 50.000 euro per fte. Dat is de belangrijkste reden dat het aantal fte volgens opgave van het gemeentefonds niet wordt gehaald.

Sectoren

- 81 procent van de formatieplaatsen wordt ingezet voor de hoofdsector sport en bewegen, in 328 gemeenten. 19 procent van de formatieplaatsen wordt ingezet voor de hoofdsector kunst en cultuur, in 276 gemeenten.
- Vanuit sport en bewegen wordt het meest de verbinding gemaakt met het primair onderwijs (in 99% van de gemeenten) en sportaanbieders (96%). Vanuit kunst en cultuur wordt het meest de verbinding gemaakt met het primair onderwijs (94%) en met organisaties uit de kunst- en cultuursector (87%).
- Ten opzichte van 2021 is een stijging zichtbaar van het aantal functionarissen dat vanuit de sector sport en bewegen (stijging van 13 procentpunt) en vanuit de sector kunst en cultuur (stijging van 5 procentpunt) een verbinding legt met vluchtelingenwerk.

Doelgroepen

- Functionarissen sport en bewegen worden door gemeenten vooral ingezet op de doelgroepen kinderen (94%), jongeren (86%), ouderen (83%) en personen met een beperking (78%). Vanuit de hoofdsector kunst en cultuur ligt de focus op kinderen (en in mindere mate op jongeren) en wordt vaker niet ingezet op een specifieke doelgroep.

Dienstverband

- Op 1 september 2022 is 96 procent van de functionarissen in (loon)dienst. Het merendeel van deze functionarissen is aangesteld bij niet-commerciële organisaties in de sectoren sport, welzijn en cultuur of bij de gemeente of het gemeentelijk sportbedrijf. De cao Sport wordt het meest gehanteerd. 4 procent van de functionarissen werkt niet in loondienst, maar wordt ingehuurd als zzp'er.
- De meeste functionarissen worden ingezet op hbo 5-niveau.
- Voor 41 procent van alle formatieplaatsen in Nederland zijn de salariskosten van de functionarissen lager dan het normbedrag van 50.000 euro en voor 59 procent zijn deze gelijk aan het normbedrag of hoger. Hiermee lijkt de verhouding over de jaren heen licht te verschuiven: het aandeel van 50.000 of hoger wordt iets groter (per jaar 2 procentpunt vanaf 2019). Met name de groep boven de 55.000 euro groeit.

Cofinanciering

- De personele lasten van de inzet van functionarissen worden bekostigd vanuit de rijksbijdrage en lokale cofinanciering. Het Rijk draagt gemiddeld 39 procent bij en de gemeenten cofinancieren gemiddeld 42 procent. Het overige deel van de financiering wordt bijgedragen door andere (lokale) organisaties.

- In 91 procent van alle deelnemende gemeenten draagt de beleidsafdeling Sport en Bewegen bij aan de cofinanciering. Wanneer een lokale organisatie bijdraagt aan de cofinanciering, gaat het vooral om organisaties uit het onderwijs (54%), uit de sport (37%) en uit de kunst- en cultuursector (31%).

Doelen en opbrengsten

- Landelijk is in de Brede Regeling Combinatiefuncties een aantal doelstellingen geformuleerd voor de inzet van functionarissen. Gemeenten zien over het algemeen de meeste resultaten op de doelen die ze het belangrijkst vinden: 'sport,- beweeg- en cultuuronderwijs op en rond scholen versterken', 'lokale verbindingen tot stand brengen' en 'een leven lang inclusief sporten, bewegen en beoefenen van culturele activiteiten mogelijk maken'.
- In 23 procent van de gemeenten worden lokale doelstellingen toegevoegd aan het landelijke pakket van doelstellingen. Vaak genoemde thema's zijn het bevorderen van een gezonde en actieve leefstijl, een leven lang sporten en bewegen, het versterken of vitaler maken van sportverenigingen en kwetsbare doelgroepen integreren in sport en cultuur.
- 271 gemeenten gaven door dat opgeteld anderhalf miljoen mensen minimaal één keer aanwezig waren bij een activiteit van een buurtsportcoach. Aantallen lopen sterk uiteen en concrete monitoring op deze cijfers vindt lang niet altijd plaats.

Btw-compensatie

- 23 procent van de gemeenten die functionarissen vanuit sport en bewegen inzetten, heeft in 2021 btw betaald in het kader van de Brede Regeling Combinatiefuncties. 21 procent verwacht dit (ook) in 2022/2023 te doen. Van hen heeft 42 procent dit bedrag gedeclareerd via de Regeling Specifieke Uitkering Sport (SPUK), 36 procent via het btw-compensatiefonds en 8 procent deels via de SPUK en deels via het btw-compensatiefonds. Het percentage gemeenten dat btw heeft gedeclareerd via het btw-compensatiefonds is hoger dan het percentage gemeenten dat vorig jaar verwachtte dit te gaan doen (29%).
- Van de gemeenten die functionarissen vanuit de sector kunst en cultuur inzetten, heeft 6 procent in 2021 btw afgedragen en verwacht 8 procent dit (ook) in 2022/2023 te doen. 55 procent van hen heeft dit bedrag gedeclareerd via het btw-compensatiefonds (of gaat dit nog doen).

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Sinds 2008 kunnen gemeenten met cofinanciering van het Rijk functionarissen inzetten die sport of cultuur combineren met ten minste één andere sector, zoals onderwijs, zorg, welzijn of het bedrijfsleven. Het doel van deze landelijke regelingen is Nederlanders te motiveren tot deelname aan sport en/of cultuur. De opvolgende regelingen zijn door de tijd heen steeds aangepast aan de actuele vragen in de sector (zie tabel 1.1). Sinds 1 januari 2019 is de Brede Regeling Combinatiefuncties (BRC) van kracht. Deze regeling loopt tot en met 31 december 2022.

Tabel 1.1 Overzicht landelijke regelingen combinatiefunctionarissen, buurtsportcoaches en cultuurcoaches 2008–2022

	Looptijd	Aantal te realiseren fte	Focus
Impuls Brede Scholen, Sport en Cultuur	2008 t/m 2011	2.250*	Jeugd tot 18 jaar
Brede Impuls Combinatiefuncties	2012 t/m 2018	2.900	De buurt
Brede Regeling Combinatiefuncties	2019 t/m 2022	3.665	Inclusie

Bron: VNG (Samenvatting monitor Impuls brede scholen, sport en cultuur over 2011), 2012; Mulier Instituut (Voortgangsrapportage monitor Sport en Bewegen in de Buurt), 2018; Ministerie van BZK (Decembercirculaire gemeentefonds), 2018.

* Na aanpassing normbedrag.

Functionarissen die aangesteld worden als buurtsportcoaches, combinatiefunctionarissen en cultuurcoaches (andere benamingen komen lokaal ook voor) werken eraan een leven lang inclusief sporten, bewegen en culturele activiteiten beoefenen mogelijk te maken voor iedereen. Zoals afgesproken in de Bestuurlijke Afspraken BRC¹ doen zij dit onder andere door lokale verbindingen tussen verschillende sectoren tot stand te brengen en uit te bouwen en door sport- en cultuuraanbieders duurzaam te versterken. Hiermee zijn de functionarissen een instrument dat in nagenoeg alle deelakkoorden van het Nationaal Sportakkoord² wordt ingezet. Zo goed als alle buurtsportcoaches (95%) dragen, in verschillende rollen, bij aan de uitvoering van het lokale sportakkoord in de gemeente waarin zij werkzaam zijn.³ Cultuurcoaches dragen bij aan uitvoering van het lokale cultuurbeleid.

Een belangrijke verandering van de BRC ten opzichte van de voorgaande regelingen is dat de BRC structureel wordt ingezet, omdat de rijks gelden voor vier jaar worden toegekend in plaats van voor één jaar. Daarnaast staat het gemeenten vrij om in de BRC het normbedrag per fte (50.000 euro) te hanteren als een uitgangspunt en niet als harde eis (gemeenten kunnen meer of minder fte inzetten dan het toegewezen aantal gelet op het gewenste opleidingsniveau/de gewenste competenties). Tot slot heeft de BRC een iets andere focus dan voorgaande regelingen, wat gemeenten de ruimte biedt om de functionarissen in te zetten om iedereen in hun gemeente mee te laten doen.

Na 2022 wordt de reeks regelingen van waaruit buurtsport- en cultuurcoaches worden ingezet gecontinueerd. Op het moment van schrijven is de regeling die vanaf 2023 gaat lopen in de maak. Het

¹ Ministeries van VWS, OCW, SZW & VNG (2018). [Bestuurlijke afspraken Brede regeling combinatiefuncties](#).

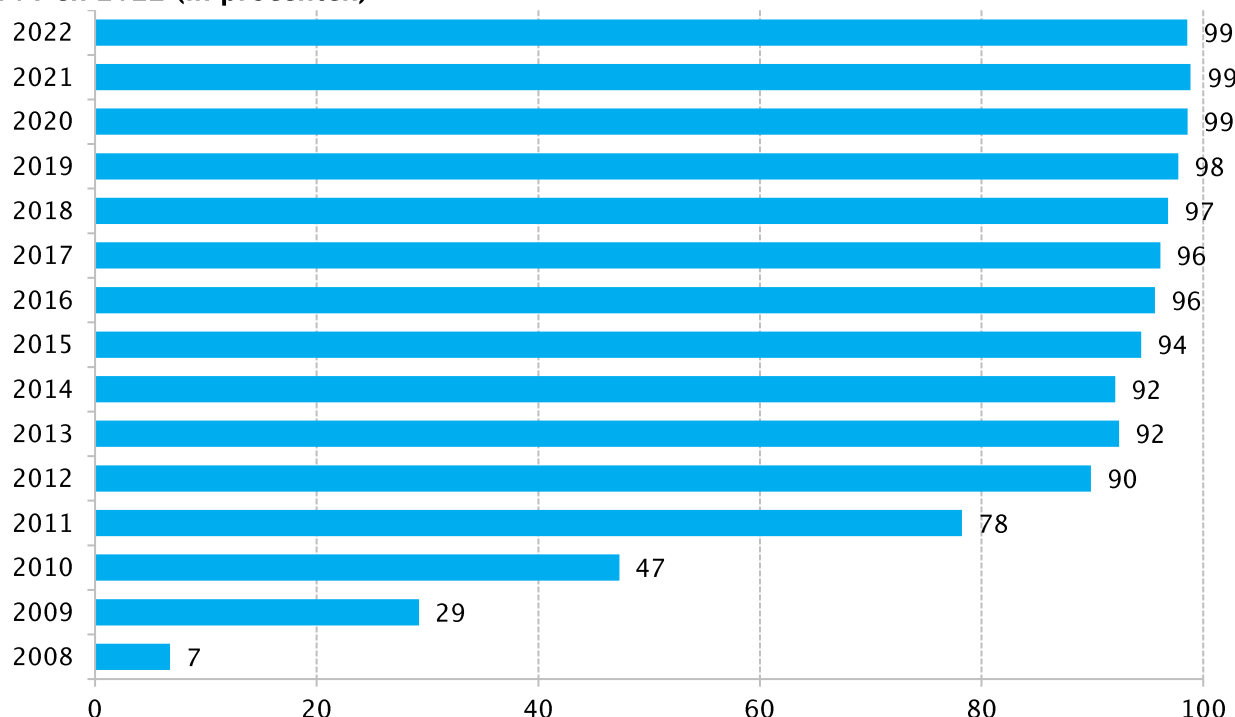
² Ministerie van VWS, VSG, VNG & NOC*NSF (2018). [Nationaal Sportakkoord: Sport verenigt Nederland](#).

³ Vrieswijk, S., & Van Stam, W. (2021). [De inzet van de buurtsportcoach voor lokale sportakkoorden](#). Mulier Instituut.

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) gaat hiervoor een aantal uitkeringen bedoeld voor het stimuleren van gezondheid, sport en bewegen, cultuurparticipatie, en het versterken van de sociale basis bundelen in één specifieke uitkering (SPUK). Gemeenten kunnen gelijktijdig een aanvraag indienen voor meerdere thema's en programma's, zoals voor sport en bewegen de BRC. Aan de SPUK worden relevante bestedings- en verantwoordingseisen gesteld.⁴

Tot 2020 steeg elk jaar het aandeel⁵ gemeenten dat deelnam aan de BRC (en haar voorgangers; zie figuur 1.1). Sindsdien doet zo goed als elke gemeente mee en zijn er geen nieuwe deelnemers bijgekomen. In 2022 nemen 340 van de 344 gemeenten deel aan de BRC, wat neerkomt op 99 procent van alle Nederlandse gemeenten.

Figuur 1.1 Aandeel Nederlandse gemeenten dat deelneemt aan de rijksregeling (BRC) tussen 2008 en 2022 (in procenten)

Bron: Ministerie van BZK (circulaires gemeentefonds), 2008–2020; VSG, 2021–2022.⁶

De inzet van functionarissen in het kader van de BRC (en haar voorgangers) wordt deels bekostigd door het Rijk en deels door de gemeente en/of gemeentelijke partners. Het Rijk financiert 40 procent van de salariskosten, uitgaande van het normbedrag van 50.000 euro per fte. Om een beeld te krijgen van hoe de beschikbare middelen worden ingezet en wat de resultaten daarvan zijn, wordt jaarlijks een vragenlijst afgenomen bij gemeenten die aan de BRC deelnemen (zie bijlage 1 voor de werkwijze).

⁴ Zie voor meer informatie <https://vng.nl/nieuws/een-uitkering-voor-gezondheid-sport-en-sociale-basis>

⁵ Door fusies en herindelingen van gemeenten daalt het aantal Nederlandse gemeenten elk jaar. Het aantal gemeenten dat deelneemt aan de regelingen wordt daardoor niet elk jaar groter, maar het aandeel wel.

⁶ Ministerie van BZK (2008–2020). [Circulaires gemeentefonds](#).

1.2 Leeswijzer

Gemeenten hebben vragen beantwoord over zeven thema's: realisatie van functies, functieniveaus en salarissen, cofinanciering, taken en sectoren, doelgroepen, doelen en opbrengsten, en btw-compensatie. In deze rapportage worden per thema de belangrijkste resultaten weergegeven. De resultaten voor deze thema's zijn te vinden in de hoofdstukken 2 tot en met 8.

In de rapportage worden de belangrijkste uitkomsten van deze uitvraag weergegeven en waar relevant afgezet tegen de uitkomsten van vorige jaren.^{7 8 9} Nieuw dit jaar was de vraag over clubkadercoaches. De resultaten hiervan zijn terug te vinden in het hoofdstuk 'Sectoren'.

⁷ Pulles, I., Van Stam, W., Heijnen, E., & Van Lindert, C. (2019). [*Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2019*](#). Mulier Instituut.

⁸ Van Stam, W., & Heijnen, E. (2020). [*Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2020*](#). Mulier Instituut.

⁹ Van Stam, W., Heijnen, E., & Vrieswijk, S. (2021). [*Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2021*](#). Mulier Instituut.

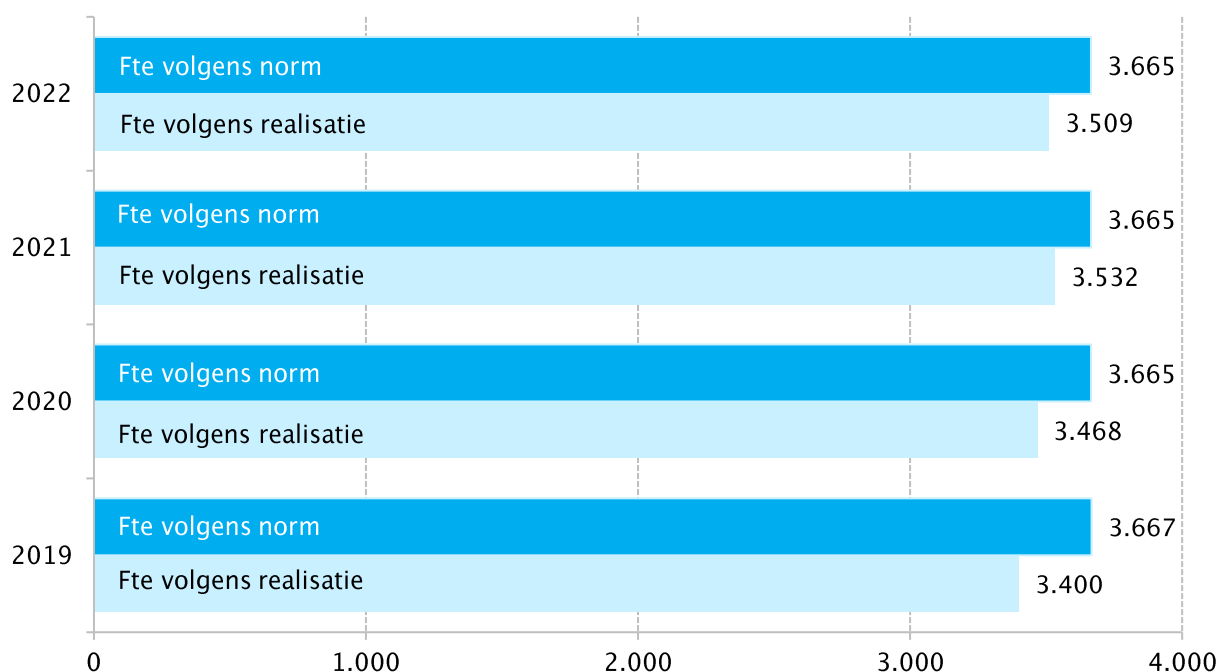
2 Formatieplaatsen

Aantal fte

Volgens opgave van het gemeentefonds (gepubliceerd in de decembercirculaire 2019¹⁰, na herberekening door fusies en herindelingen van gemeenten in 2022) hadden de 340 deelnemende gemeenten gezamenlijk de intentie om in 2022, met een rijksbijdrage van 75 miljoen euro, 3.665 fte aan functionarissen te realiseren.

Op 1 september 2022 is in Nederland in totaal 3.509 fte¹¹ gerealiseerd (zie figuur 2.1). Dit is 96 procent van het vooraf vastgestelde aantal. Ter vergelijking: op 1 september 2021 was dit 96 procent, in 2020 95 procent en in 2019 93 procent.

Figuur 2.1 Gerealiseerd aantal fte binnen de BRC op 1 september 2022 (n=340), 2021 (n=348), 2020 (n=350) en 2019 (n=347) ten opzichte van het vooraf vastgestelde aantal

Bron: Mulier Instituut, Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2019, 2020, 2021 en 2022 (100% populatie deelnemende gemeenten).

¹⁰ Ministerie van BZK (2019). [Decembercirculaire gemeentefonds 2019](#). Omdat de regeling voor vier jaar werd aangevraagd, is voor het jaar 2022 ook de decembercirculaire uit 2019 nog van toepassing.

¹¹ 328 van de 340 gemeenten hebben de vragenlijst ingevuld (96%). Om tot een totaal aantal fte en een totaal aantal personen in Nederland te komen, zijn de opgegeven aantallen van de 328 gemeenten hier geëxtrapoleerd aan de hand van het aantal formatieplaatsen uit de norm van het gemeentefonds. In de rest van deze rapportage is dit niet gedaan en zijn de gegevens gebaseerd op de 328 gemeenten die de vragenlijst hebben ingevuld.

Aantal personen

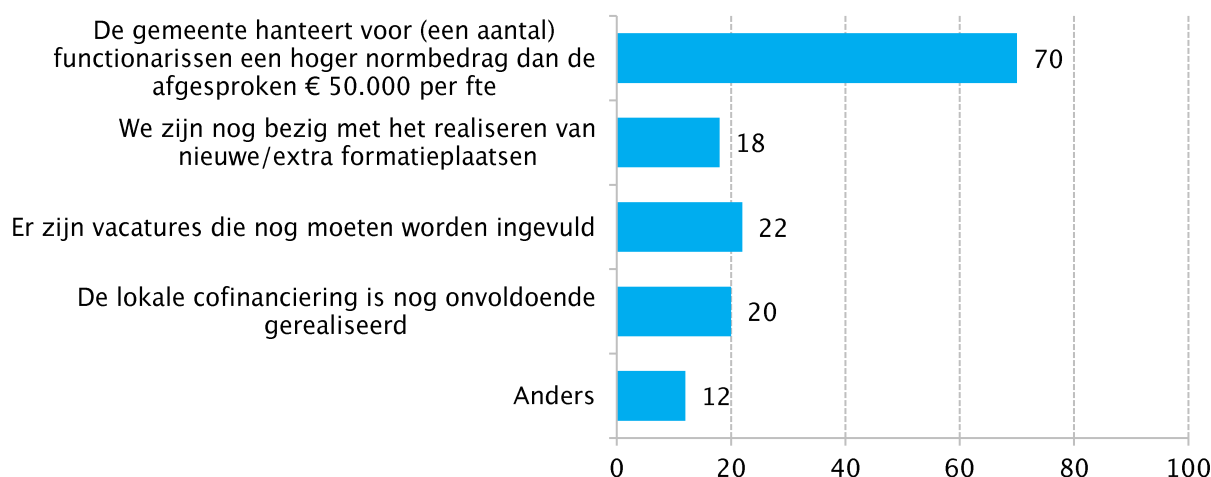
In totaal hebben 340 gemeenten op 1 september 2022 6.267 personen in dienst als functionaris.¹² Dat zijn er iets meer dan in 2021 (6.169), 2020 (6.012) en 2019 (5.800). Dit betekent in 2022 een gemiddelde aanstelling van 0,6 fte per functionaris. Dit komt overeen met de gemiddelde aanstelling in voorgaande jaren.

Niet ingevulde formatieplaatsen

68 procent van de 328¹³ gemeenten heeft op 1 september 2022 het te realiseren aantal fte gehaald (was 67% in 2021, 63% in 2020 en 58% in 2019). Van de 105 gemeenten die dit (nog) niet hebben gerealiseerd, hanteert 70 procent een hoger normbedrag dan de vastgestelde 50.000 euro per fte. Dat is de belangrijkste reden dat het aantal fte volgens opgave van het gemeentefonds niet wordt gehaald (zie figuur 2.2). Dit is in lijn met het gegeven dat functionarissen relatief vaak worden ingezet op functieniveau hbo 5 of hoger (73% van de functionarissen werkzaam voor sport en bewegen en 79% van de functionarissen werkzaam voor kunst en cultuur; zie paragraaf 5.3). Vergeleken met 2021 (58%) geeft een hoger percentage gemeenten deze reden. Dat is in lijn met dat het gemiddelde genoemde normbedrag jaarlijks hoger wordt (67.264 euro in 2022 ten opzichte van 65.918 euro in 2021, 64.879 euro in 2020 en 62.107 euro in 2019).

In figuur 2.2 worden ook de andere redenen genoemd die gemeenten geven waardoor zij het aantal formatieplaatsen nog niet hebben behaald. Gemeenten die de optie 'anders' hebben aangekruist, geven uiteenlopende redenen. Bijvoorbeeld dat door corona een deel van de activiteiten in het begin van het jaar niet kon plaatsvinden, dat de inzet van de formatieplaatsen nog wordt geëvalueerd in verband met het schrijven van een nieuw sportbeleid en dat met de inzet wordt gewacht op de nieuwe regeling.

Figuur 2.2 Redenen dat gemeenten per 1 september 2022 niet hun vastgestelde aantal formatieplaatsen binnen de BRC hebben gerealiseerd (in procenten, meerdere antwoorden mogelijk, n=105)

Bron: Mulier Instituut, Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2022.¹¹

¹² Zie voetnoot 11.

¹³ De resultaten in de rest van het rapport zijn gebaseerd op de gemeenten die de vragenlijst hebben ingevuld, namelijk 328 (96% van de populatie deelnemende gemeenten). Het aantal gemeenten kan lager zijn als minder gemeenten een specifieke vraag hebben beantwoord (bijvoorbeeld doordat de vraag alleen over de hoofdsector kunst en cultuur ging). Bij elke grafiek en tabel is het aantal gemeenten aangegeven dat die vraag heeft beantwoord. De getallen hier zijn dus niet hetzelfde berekend als het totale aantal fte en personen op de vorige pagina (zie uitleg in voetnoot 11).

3 Sectoren

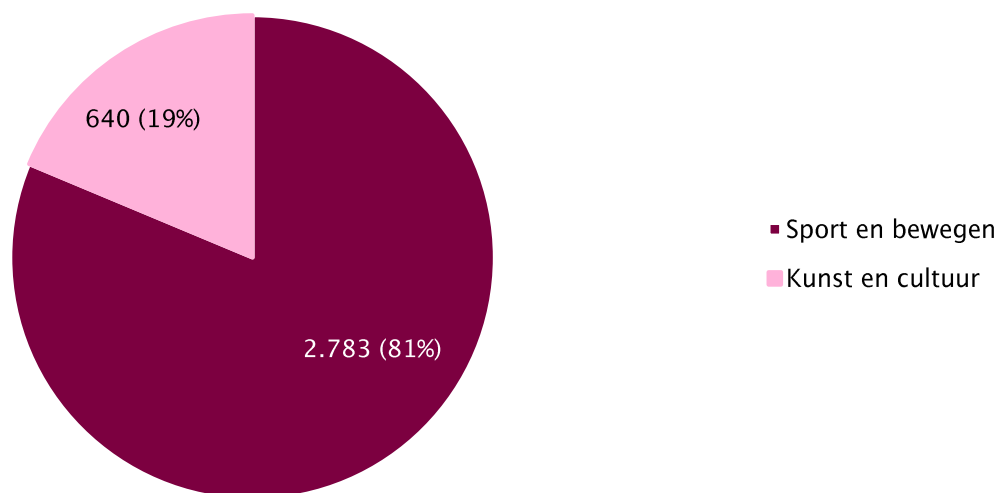
3.1 Sectoren sport en cultuur

Eén van de landelijke doelstellingen van de BRC heeft betrekking op het leggen van verbindingen tussen verschillende sectoren. Dit betreft een combinatie van sport en bewegen met een andere sector of van kunst en cultuur met een andere sector. Een functionaris maakt vanuit het gedachtengoed van de regeling dus altijd vanuit de sector sport en bewegen of vanuit de sector kunst en cultuur de verbinding met één of meer andere sectoren.

Aantal fte

Op 1 september 2022 wordt 81 procent (2.783 fte bij 328 gemeenten) van de formatieplaatsen ingezet voor de sector sport en bewegen en 19 procent (640 fte bij 276 gemeenten) voor de sector kunst en cultuur (zie figuur 3.1). Deze verhouding is zo goed als hetzelfde als afgelopen jaren.

Figuur 3.1 Verhouding functionarissen binnen de BRC werkzaam in sector sport en bewegen versus kunst en cultuur, per 1 september 2022 (in aantal fte en procenten, n=328)

Bron: Mulier Instituut, Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2022. ¹¹

276 gemeenten zetten functionarissen in op zowel de sector sport en bewegen als de sector kunst en cultuur. 52 gemeenten zetten hun functionarissen alleen in op de sector sport en bewegen en geen enkele gemeente zet functionarissen alleen in op de sector kunst en cultuur. Opvallend is dat relatief veel kleine gemeenten (19%) alleen inzetten op de sector sport en bewegen, terwijl (bijna) alle middelgrote en alle grote gemeenten inzetten op zowel sport en bewegen als kunst en cultuur.

Aantal personen

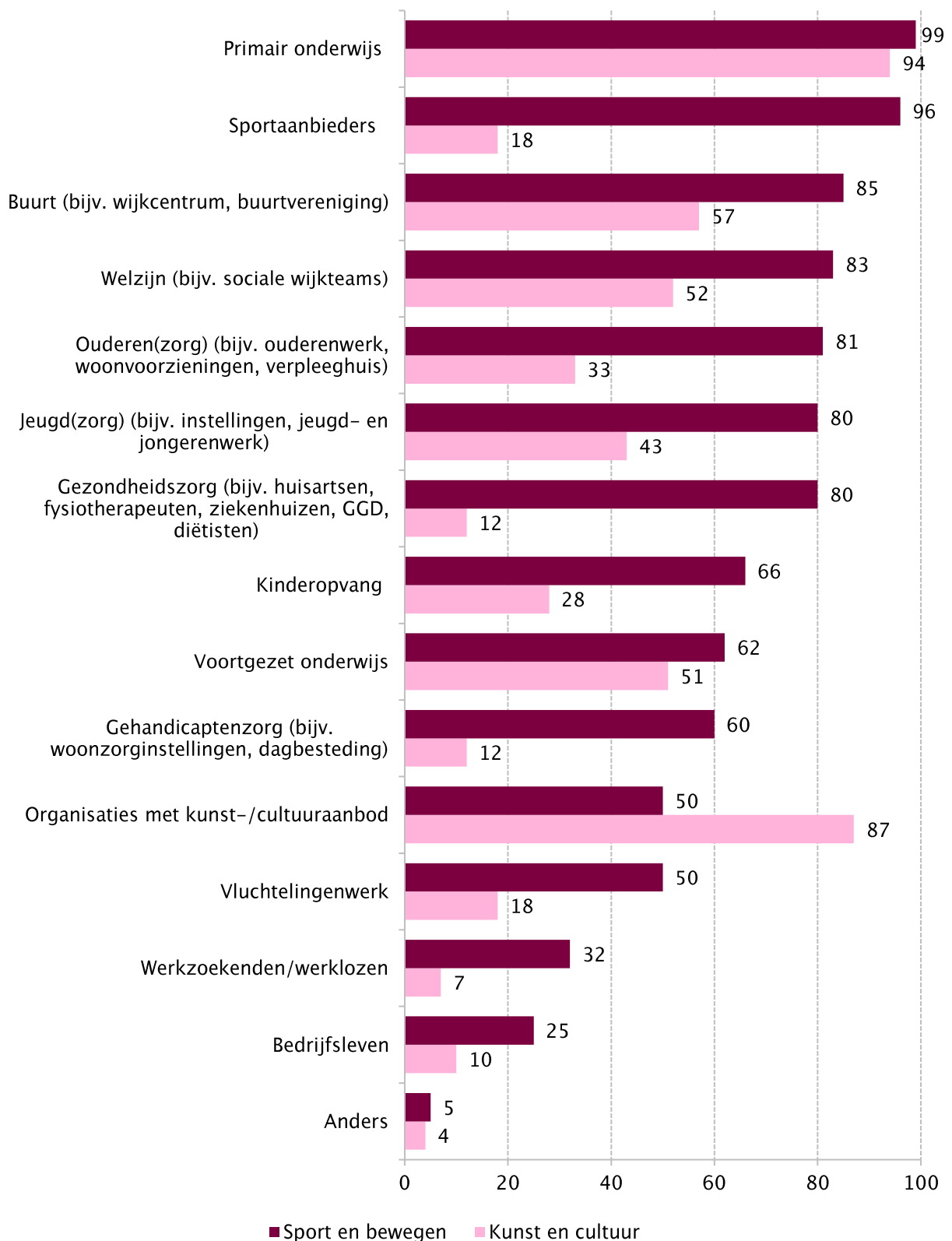
In totaal zijn in Nederland op 1 september 2022 6.267 personen werkzaam als functionaris vanuit de BRC (zie ook hoofdstuk 2). Hiervan is 74 procent werkzaam vanuit sport en bewegen, 25 procent vanuit kunst en cultuur en 1 procent vanuit beide hoofdsectoren. Gezien de verhoudingen in formatieplaatsen uit figuur 3.1 betekent dit dat functionarissen in de sector kunst en cultuur gemiddeld een kleinere aanstelling hebben dan functionarissen in de sector sport en bewegen. Ten opzichte van vorige jaren is weinig verschil te zien.

3.2 Verbinding met andere sectoren

Zoals gezegd worden functionarissen geacht vanuit de sectoren sport en bewegen of kunst en cultuur een verbinding te maken met andere sectoren. In figuur 3.2 is te zien met welke andere sectoren verbindingen worden gelegd. In bijna alle gemeenten leggen de functionarissen voor sport een verbinding met het primair onderwijs (99%) en met sportaanbieders (96%). In (ruim) vier op de vijf gemeenten leggen ze verbindingen met de buurt (85%), welzijn (83%), ouderen(zorg) (81%) en jeugd(zorg) en gezondheidszorg (beide 80%). Vanuit cultuur wordt het vaakst de verbinding gemaakt met het primair onderwijs (94%), met organisaties uit de kunst- en cultuursector (87%) en met de buurt (57%).

Dit beeld is grotendeels vergelijkbaar met het beeld in 2021. Een stijging is zichtbaar van het aantal functionarissen dat vanuit de sector sport en bewegen (stijging van 13 procentpunt) en vanuit de sector kunst en cultuur (stijging van 5 procentpunt) een verbinding legt met vluchtelingenwerk.

Figuur 3.2 Percentage gemeenten dat binnen de BRC de sector sport en bewegen (n=328) of kunst en cultuur (n=276) verbindt met andere sectoren, in 2022 (meerdere antwoorden mogelijk)

Bron: Mulier Instituut, Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2022. ¹¹

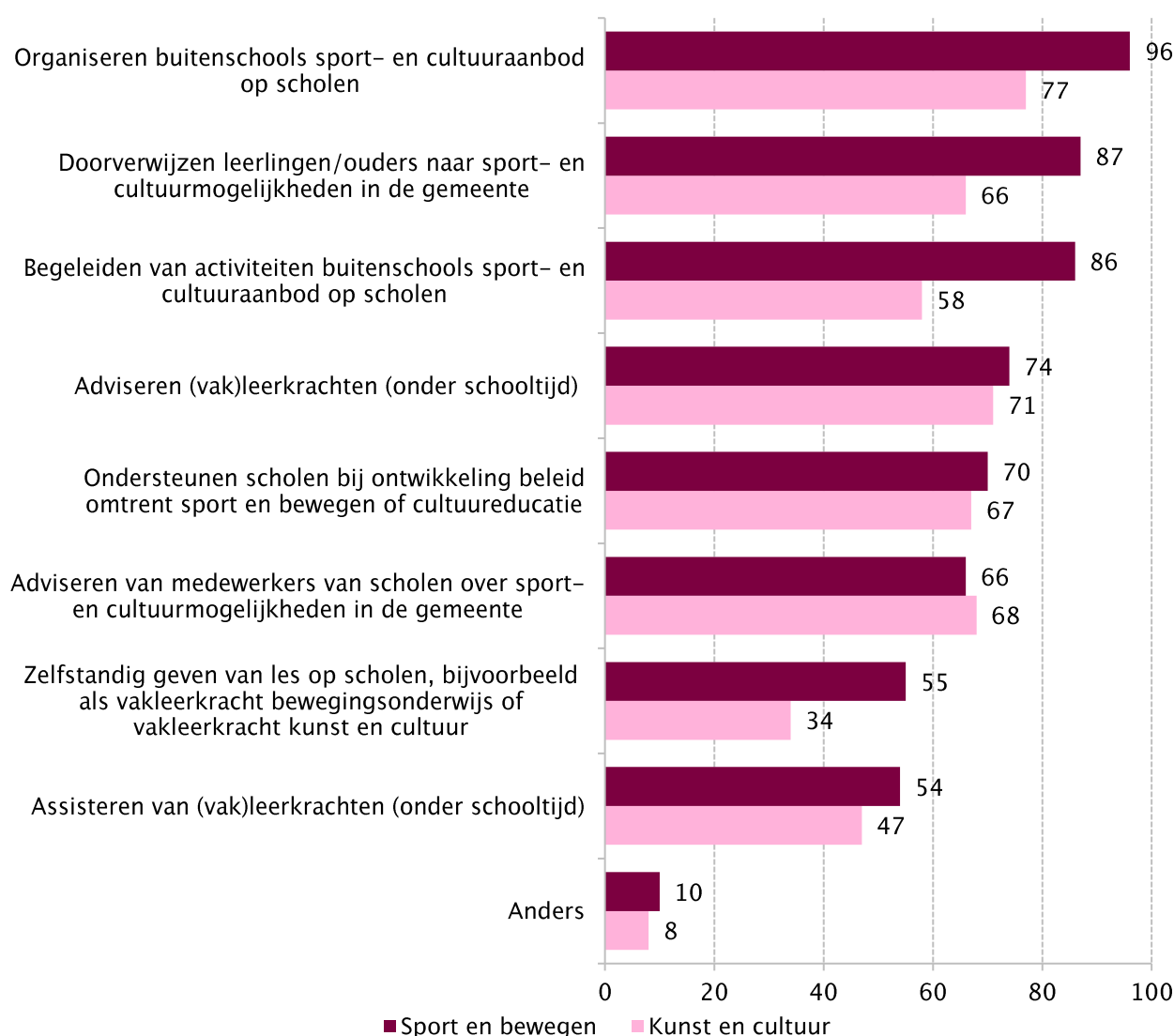
3.3 Specifieke taken

Onderwijs

Onderwijs is van oudsher een sector waarin veel functionarissen actief zijn. Net als in vorige jaren zoeken functionarissen bijna altijd de verbinding met het onderwijs (in 99% van de gemeenten vanuit de hoofdsector sport en bewegen en in 96% van de gemeenten vanuit de hoofdsector kunst en cultuur; primair en voortgezet onderwijs samengevoegd).

Functionarissen die actief zijn in het onderwijs hebben verschillende taken. In figuur 3.3 is te zien dat de meest genoemde werkzaamheid op 1 september 2022 het organiseren van buitenschools sport- en cultuuraanbod op scholen is. Bij de hoofdsector sport en bewegen noemen gemeenten bij het antwoord 'anders' regelmatig Motorische Remedial Teaching. Het beeld in figuur 3.3 is vergelijkbaar met 2021.

Figuur 3.3 Percentage gemeenten dat functionarissen binnen de BRC vanuit de sector sport en bewegen (n=328) en kunst en cultuur (n=276) in het onderwijs inzet op genoemde taken, op 1 september 2022 (meerdere antwoorden mogelijk)

Bron: Mulier Instituut, Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2022. ¹¹

In meer dan de helft van de gemeenten (55%; figuur 3.3) worden vanuit de sector sport en bewegen functionarissen op scholen ingezet om zelfstandig les te geven, bijvoorbeeld als vakleerkracht bewegingsonderwijs. In totaal worden 1.229 personen (640 fte in 202 gemeenten) als vakleerkracht bewegingsonderwijs ingezet.

Vanuit de sector kunst en cultuur hebben functionarissen in 34 procent van de gemeenten de taak om zelfstandig les te geven op scholen, bijvoorbeeld als vakleerkracht kunst en cultuur. In totaal worden 403 personen (143 fte, in 108 gemeenten) als vakleerkracht kunst en cultuur ingezet. In vergelijking met 2021 is de inzet van de vakleerkrachten in de sector kunst en cultuur iets gedaald.

Op 1 september 2022 wordt 1.085 fte aan functionarissen ingezet op de combinatie tussen sport en bewegen en het primair onderwijs en 363 fte op de combinatie tussen kunst en cultuur en het primair onderwijs.

Kinderopvang

Een deel van de functionarissen verbindt sport en/of kunst aan de sector kinderopvang. Zoals in figuur 3.2 te zien is, is dat in 66 procent van de gemeenten het geval voor sport en bewegen en in 28 procent van de gemeenten voor kunst en cultuur.

Kinderopvang is op te delen in opvang voor kinderen van 0-3 jaar (in kinderdagopvang en peuterspeelzalen) en opvang voor kinderen van 4-12 jaar (in buitenschoolse opvang). Het aantal formatieplaatsen dat beschikbaar is voor kinderopvang wordt weergegeven in tabel 3.1. Voor sport en bewegen is het aantal formatieplaatsen dat een verbinding maakt gedaald, zowel voor de opvang voor kinderen van 0-3 jaar als voor de opvang van kinderen van 4-12 jaar (in 2021 was het respectievelijk 66 en 153 fte). Bij kunst en cultuur is alleen het aantal formatieplaatsen bij de opvang van kinderen van 0-3 jaar ten opzichte van 2021 gedaald (in 2021 16 fte bij 80 gemeenten)

Tabel 3.1 Inzet op kinderopvang binnen de BRC per hoofdsector op 1 september 2022 (in aantal fte)

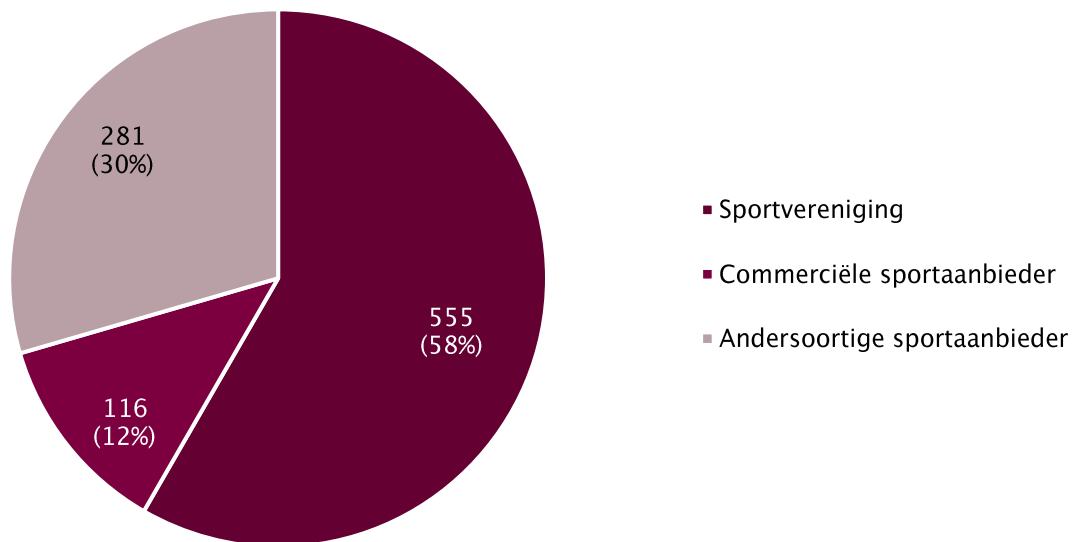
	Sport en bewegen (n=215)	Kunst en cultuur (n=77)	Totaal
Kinderopvang 0-3 jaar	59	13	72
Kinderopvang 4-12 jaar	139	41	180
Totaal	198	54	252

Bron: Mulier Instituut, Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2022. ¹¹

Sportaanbieders

Functionarissen die werken vanuit de sector sport en bewegen hebben vaak te maken met sportaanbieders. Zoals weergegeven in figuur 3.2 is dat in 96 procent van de gemeenten het geval. Het gaat daarbij om 952 fte in heel Nederland. De verdeling van het aantal fte over sportverenigingen, commerciële sportaanbieders en andersoortige sportaanbieders (denk aan zorginstellingen, fysiotherapeuten of hardlooptroepen) is te zien in figuur 3.4. Meer dan de helft van het aantal fte is actief bij sportverenigingen (555 fte). Dat is vergelijkbaar met 2021.

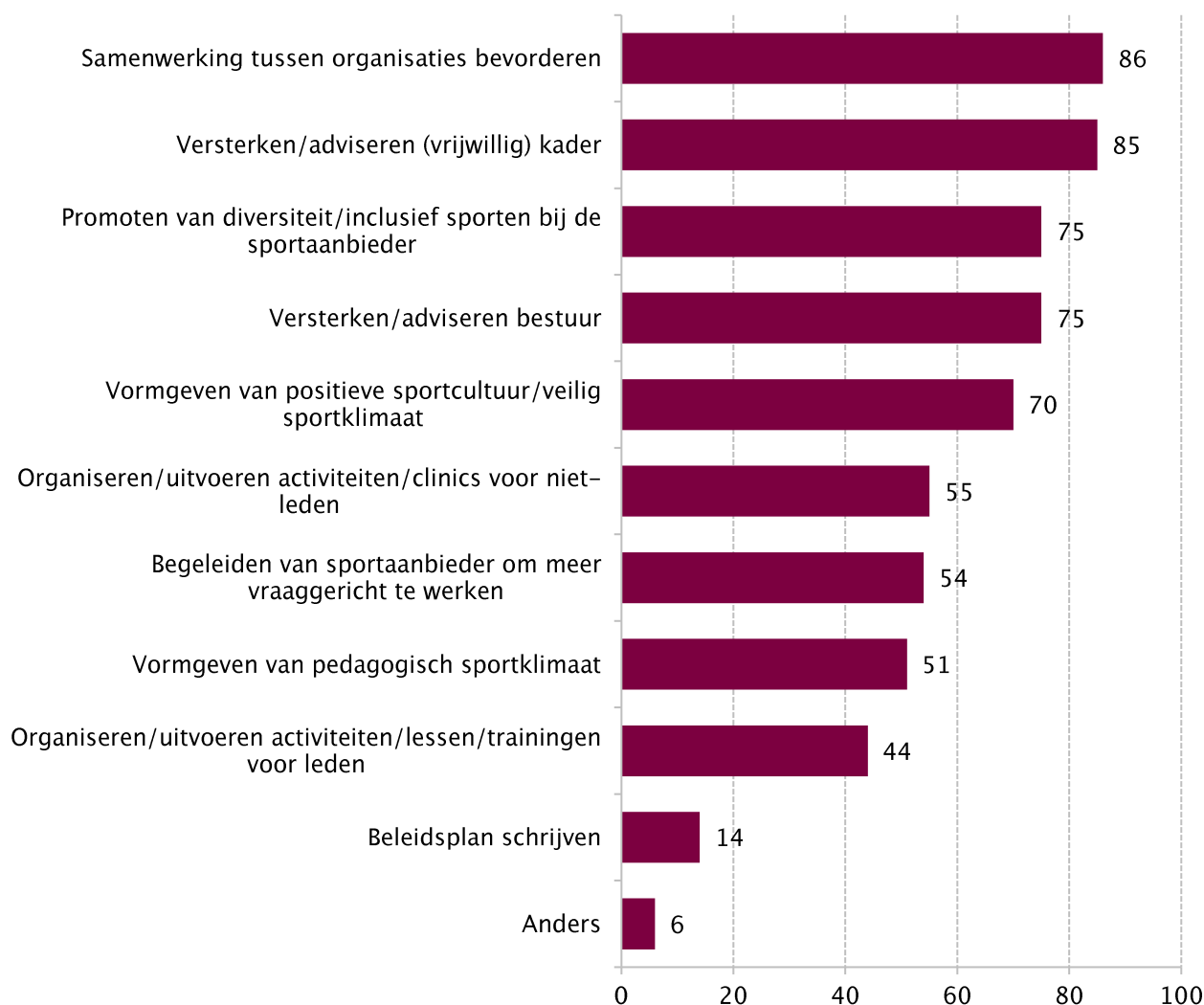
Figuur 3.4 Verdeling inzet functionarissen binnen de BRC bij sportaanbieders in 2022 (in aantal fte en procenten, n=314)

Bron: Mulier Instituut, Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2022. ¹¹

Deze functionarissen hebben verschillende taken. In figuur 3.5 is te zien dat gemeenten functionarissen het vaakst inzetten op het bevorderen van samenwerking tussen organisaties en het versterken en/of adviseren van het (vrijwillig) kader, zoals het bestuur, trainers en coaches. Het beeld van wat functionarissen bij sportaanbieders doen is vergelijkbaar met 2021, met als enige opvallende stijging (van 7 procentpunt) het bevorderen van samenwerking tussen organisaties.

Figuur 3.5 Percentage gemeenten dat functionarissen binnen de BRC bij sportaanbieders inzet op genoemde taken, in 2022 (meerdere antwoorden mogelijk, n=314)

Bron: Mulier Instituut, Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2022. ¹¹

Een deel van de functionarissen die werken vanuit de sector sport en bewegen en van daaruit werken voor of met sportaanbieders, is ook clubkadercoach. Een clubkadercoach helpt een sportvereniging bij het opzetten, uitvoeren en borgen van structurele trainersbegeleiding. Sommige buurtsportcoaches zijn (ook) clubkadercoach, maar niet alle clubkadercoaches zijn buurtsportcoach. In totaal geven 252 gemeenten (van de 314 gemeenten die buurtsportcoaches inzetten bij sportaanbieders) aan geen functionarissen in te zetten als clubkadercoach. In 55 gemeenten worden vanuit de Brede Regeling Combinatiefuncties in totaal 147 personen als clubkadercoach ingezet (67 fte).¹⁴

Organisaties die kunst en cultuur aanbieden

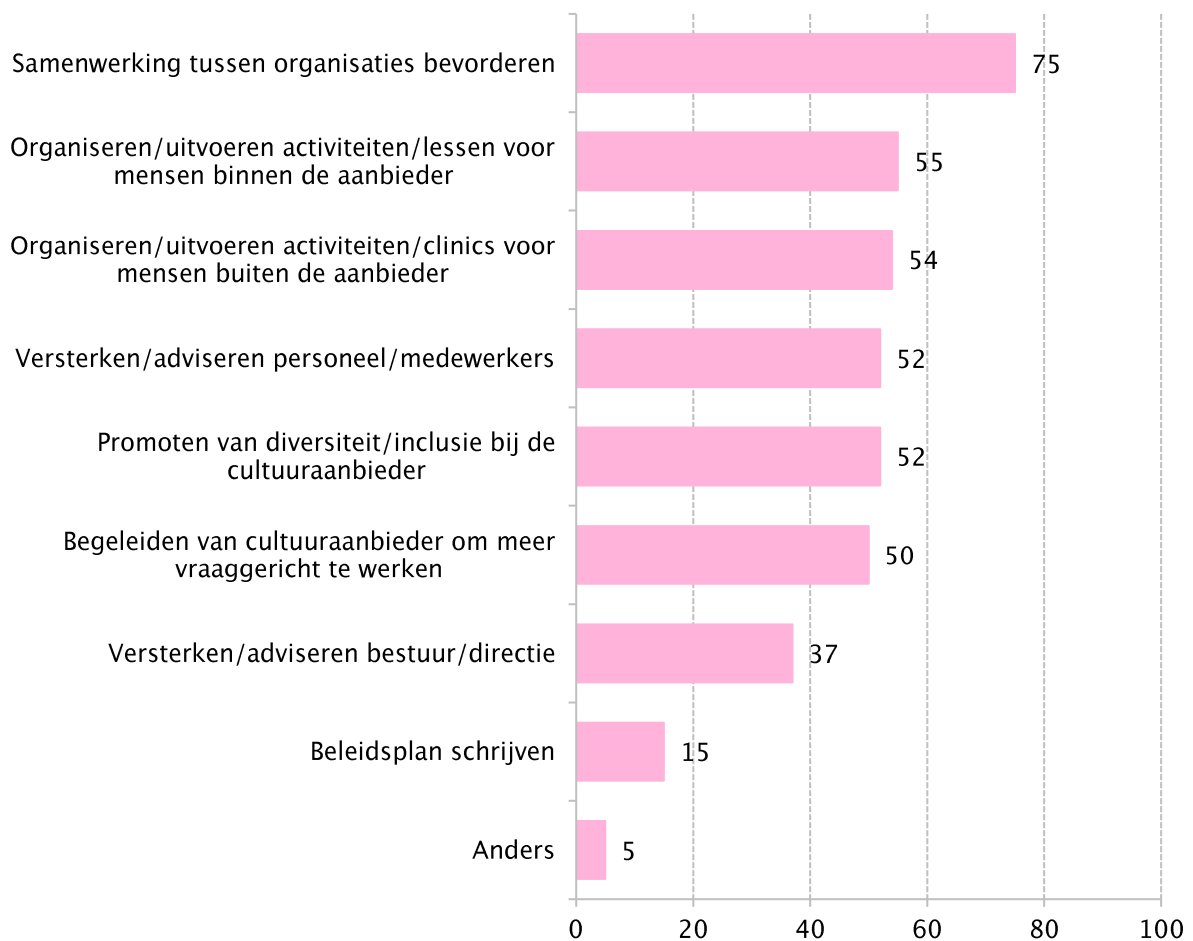
Functionarissen die werken vanuit de sector kunst en cultuur hebben veel te maken met organisaties die kunst of cultuur aanbieden. Zoals in figuur 3.2 te zien is, is dat in 87 procent van de gemeenten het geval. In figuur 3.6 is te zien dat gemeenten de functionarissen op verschillende taken inzetten, waaronder het

¹⁴ Eén gemeente heeft alleen het aantal clubkadercoaches in aantal personen ingevuld en bij fte 'niet voorhanden', dus 67 fte gaat over 54 gemeenten. Zeven gemeenten (van de 314) hebben deze vraag niet ingevuld.

bevorderen van samenwerking met andere organisaties, het organiseren en/of uitvoeren van activiteiten en clinics en het adviseren van personen binnen de organisatie.

Ten opzichte van 2021 wordt met name het bevorderen van de samenwerking tussen organisaties in meer gemeenten gedaan (stijging van 13 procentpunt). Dit is opvallend, want bij sportaanbieders is hier ook een stijging zichtbaar ten opzichte van 2021 (stijging van 7 procentpunt; figuur 3.5). Een mogelijke verklaring hiervoor kan liggen bij de lokale sport- en preventieakkoorden, die afgelopen tijd ontwikkeld en uitgerold zijn en waarbij samenwerkingen lokaal gestimuleerd worden.

Figuur 3.6 Percentage gemeenten dat functionarissen binnen de BRC op genoemde taken inzet bij organisaties die kunst en cultuur aanbieden, in 2022 (meerdere antwoorden mogelijk, n=240)

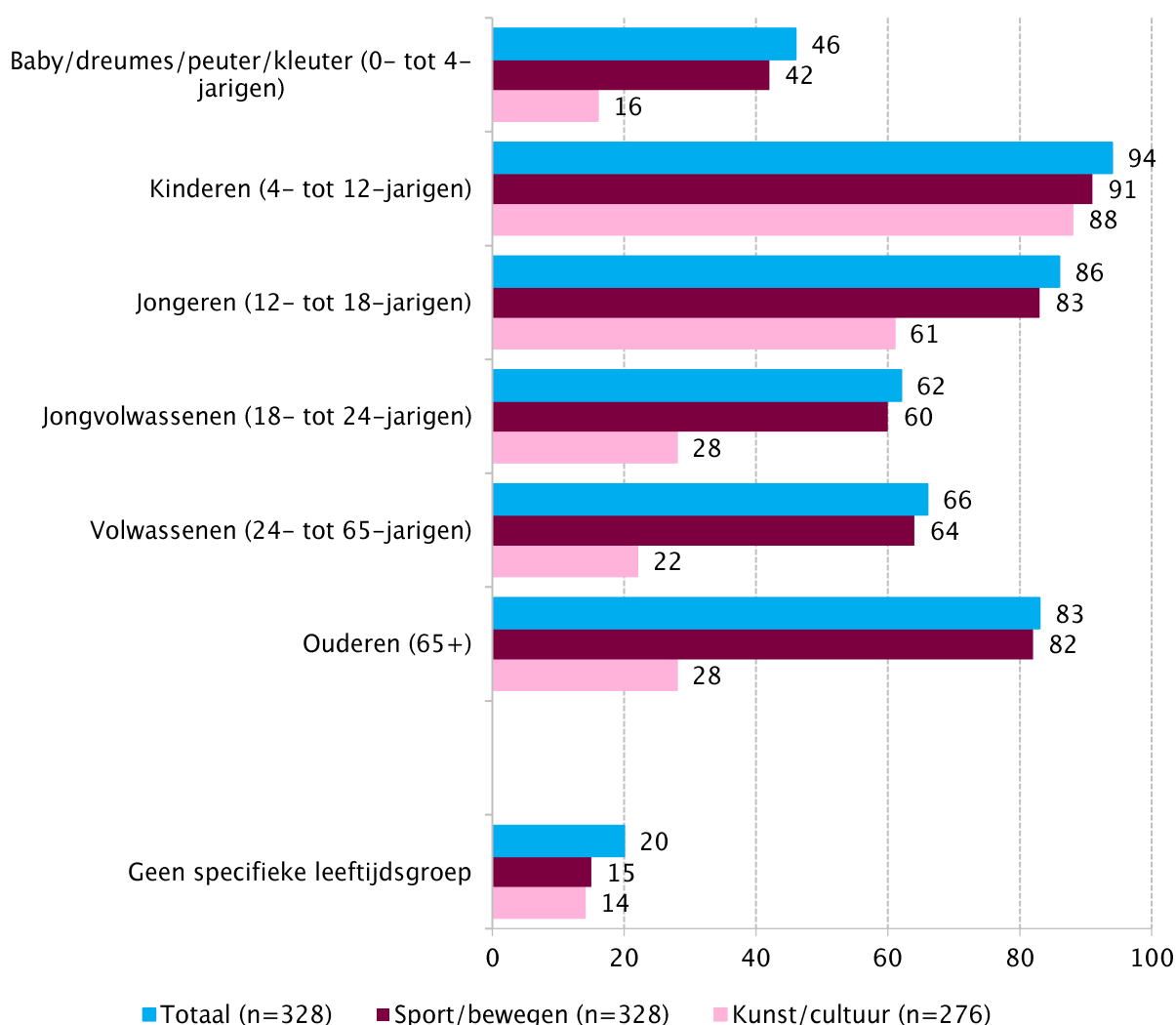

Bron: Mulier Instituut, Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2022. ¹¹

4 Doelgroepen

Functionarissen zijn werkzaam voor verschillende leeftijdsgroepen. In figuur 4.1 is te zien dat gemeenten de functionarissen het meest inzetten op de leeftijdsgroep kinderen. Opvallend is dat vanuit de hoofdsector sport en bewegen veel meer wordt ingezet op verschillende leeftijdsgroepen (ook op jongeren en ouderen wordt veel ingezet, en op de andere doelgroepen zet ongeveer de helft van de gemeenten in), terwijl vanuit de hoofdsector kunst en cultuur de focus meer lijkt te liggen op kinderen en in wat mindere mate op jongeren. Voor beide hoofdsectoren geldt dat grote gemeenten vaker ‘Geen specifieke leeftijdsgroep’ als antwoord geven dan middelgrote en kleine gemeenten. Het totale beeld was in 2021 vergelijkbaar.

Figuur 4.1 Percentage gemeenten dat functionarissen binnen de BRC inzet op leeftijdsgroepen in 2022, totaal en opgesplitst in hoofdsectoren sport en bewegen en kunst en cultuur (meerdere antwoorden mogelijk)

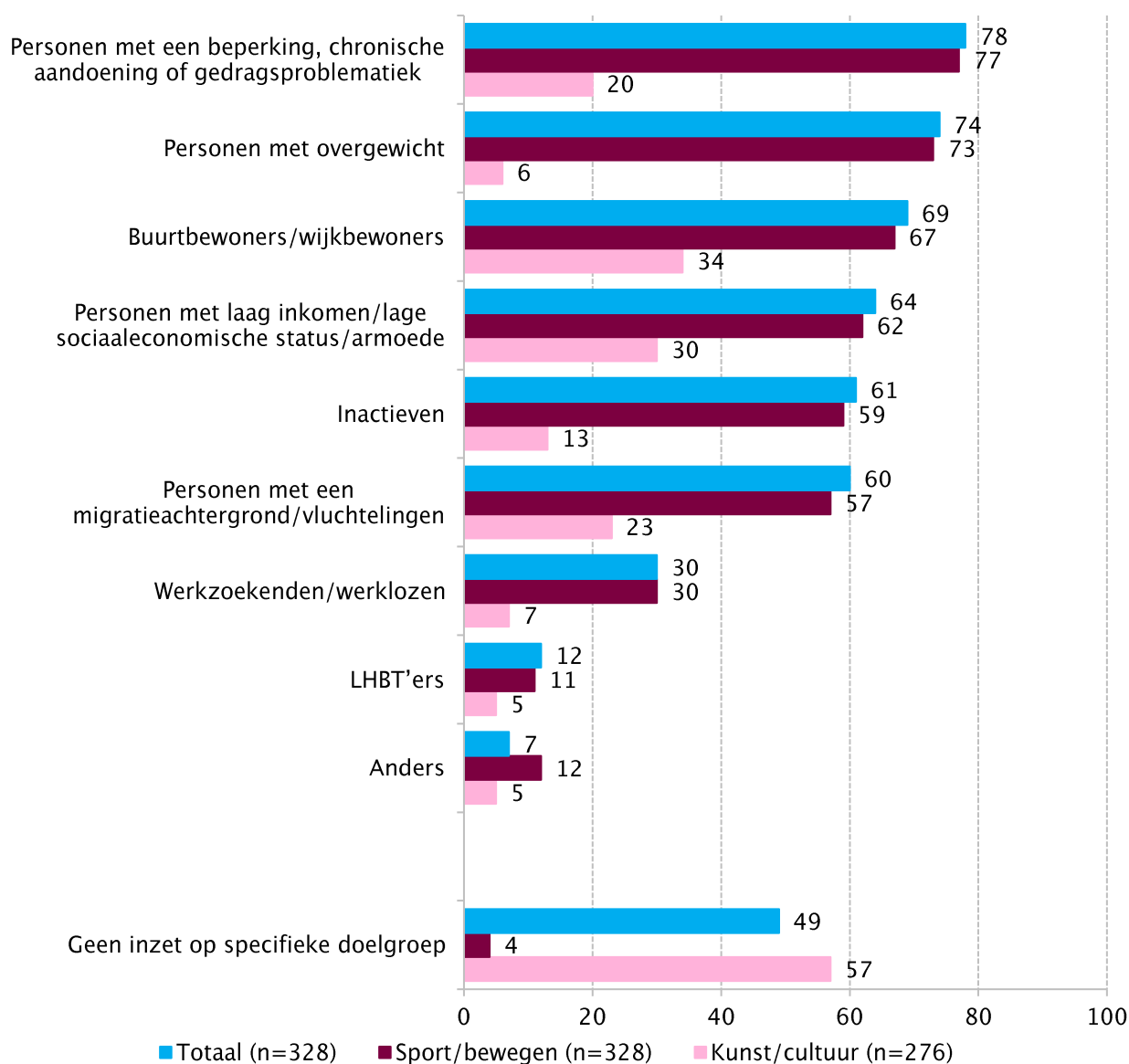

Bron: Mulier Instituut, Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2022. ¹¹

Naast leeftijdsgroepen zijn er specifieke doelgroepen waar functionarissen op worden ingezet. In figuur 4.2 is te zien dat gemeenten vanuit de hoofdsector sport en bewegen het meest inzetten op personen met een beperking, een chronische aandoening of gedragsproblematiek, maar dat ze vanuit deze hoofdsector ook op veel andere doelgroepen inzetten.

Vanuit de hoofdsector kunst en cultuur is het vaakst geen inzet op een specifieke doelgroep, maar als wel op een specifieke doelgroep wordt gericht, is dat het vaakst op buurtbewoners. Het totale beeld was in 2021 vergelijkbaar. Bij 'anders' worden met name leeftijdsgroepen genoemd (die konden in de vraag ervoor worden aangegeven, zie figuur 4.1).

Figuur 4.2 Percentage gemeenten dat functionarissen binnen de BRC inzet op specifieke doelgroepen in 2022, totaal en opgesplitst in hoofdsectoren sport en bewegen en kunst en cultuur (meerdere antwoorden mogelijk)

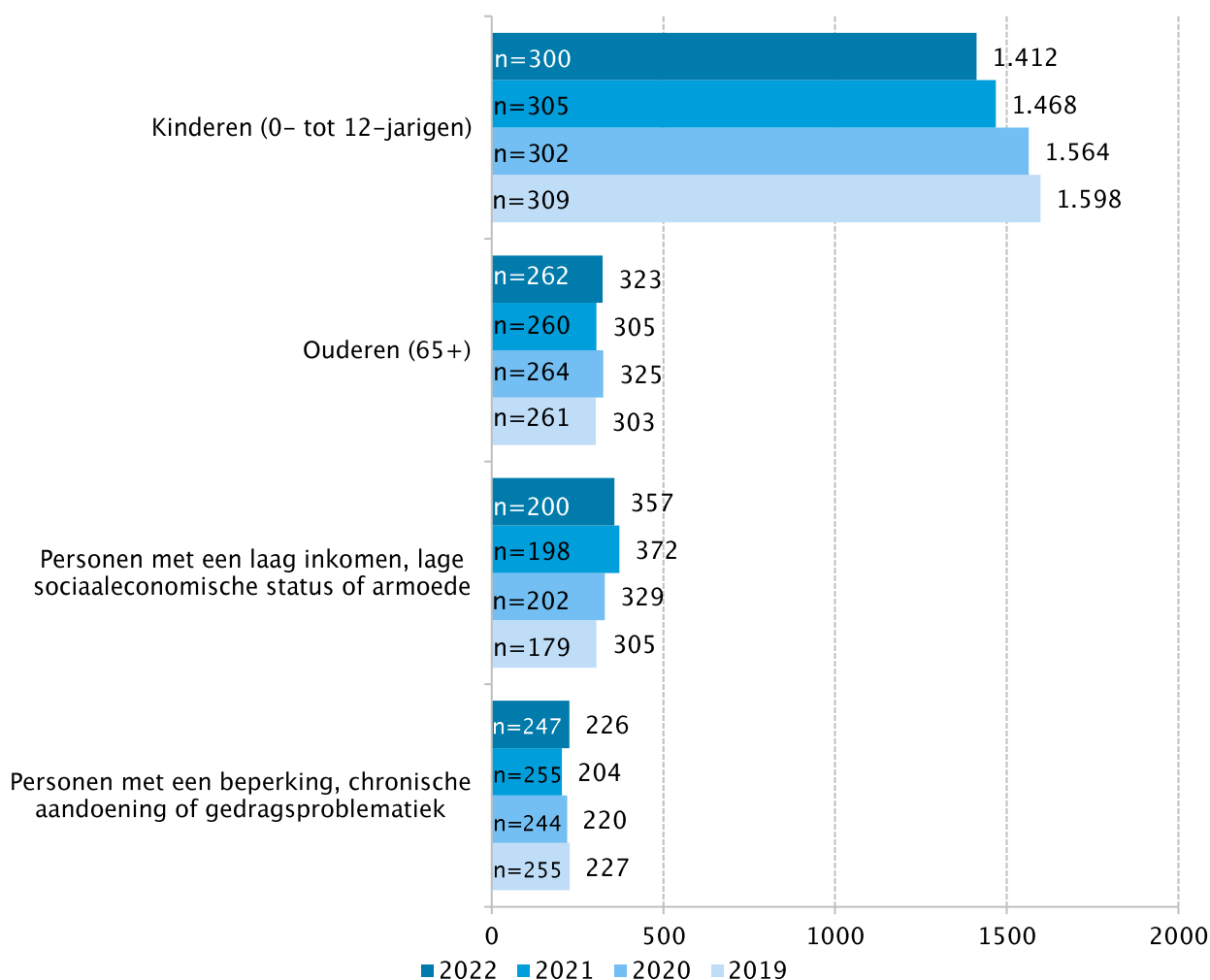

Bron: Mulier Instituut, Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2022.¹¹

Voor een aantal doelgroepen is het aantal fte dat werkzaam is voor die doelgroep op 1 september 2022 bekend. In totaal werkt in Nederland 1.412 fte aan functionarissen met kinderen van 0 tot 12 jaar, 323 fte met ouderen (65+), 357 fte met personen met een laag inkomen, lage sociaaleconomische status of armoede en 226 fte met personen met een beperking, een chronische aandoening of gedragsproblematiek (figuur 4.3).

Kwetsbare doelgroepen blijken belangrijke doelgroepen van de functionarissen (figuur 4.1), maar in vergelijking met de doelgroep kinderen vindt qua omvang aanzienlijk minder inzet plaats. De inzet op kinderen wordt elk jaar minder en hier lijkt sprake te zijn van een trend.

Figuur 4.3 Totale inzet van gemeenten binnen de BRC op specifieke doelgroepen in 2022, 2021*, 2020 en 2019 (in aantal fte en aantallen gemeenten)

Bron: Mulier Instituut, Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2022, 2021 en 2020 (96% populatie deelnemende gemeenten) en 2019 (100% populatie deelnemende gemeenten).

* Door een fout in de routing bij het invullen van de vragenlijst heeft in 2021 een klein aandeel van de gemeenten deze vragen niet gehad. Van deze gemeenten hebben we voor het totale aantal fte in deze figuur het aantal ingevulde fte van het jaar ervoor (2020) gebruikt.

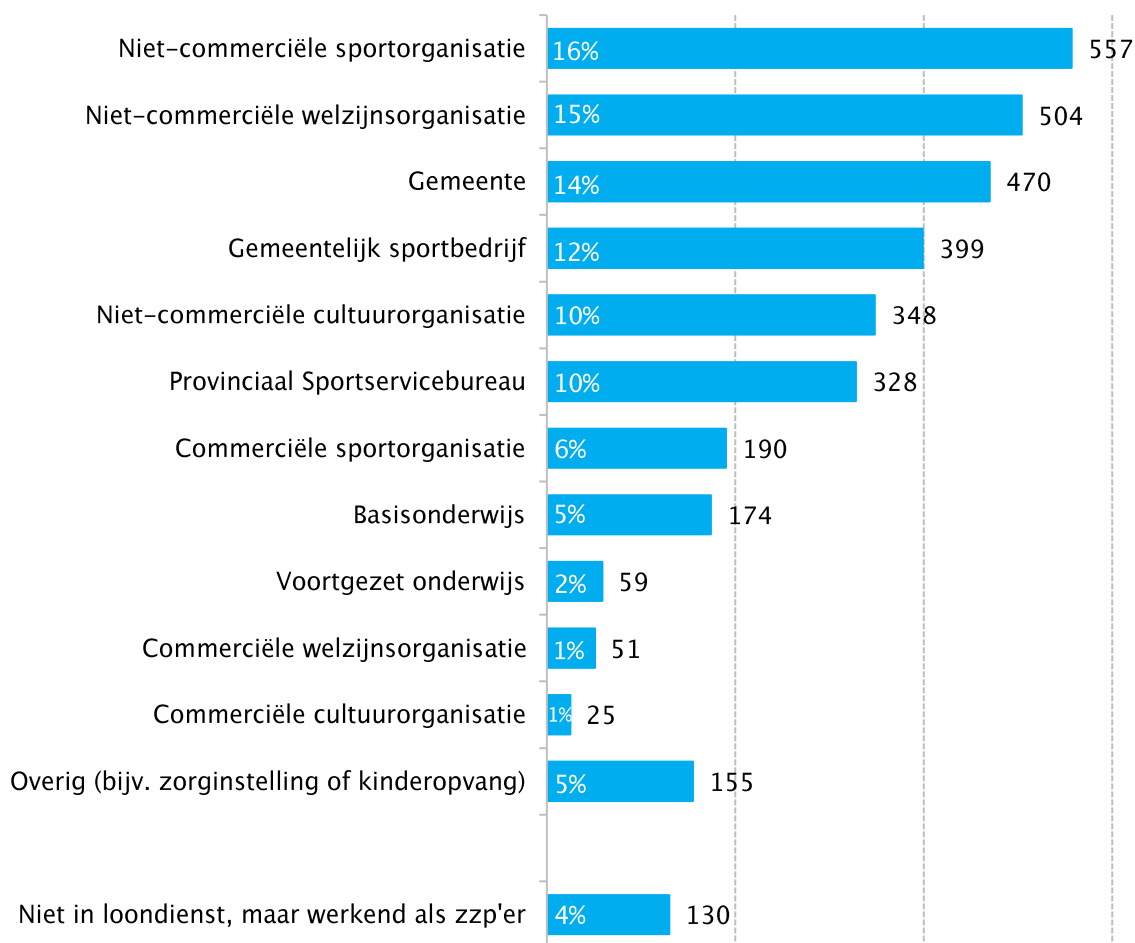
5 Dienstverband

5.1 Werkgever

In figuur 5.1 is te zien dat op 1 september 2022 96 procent van de functionarissen in (loon)dienst¹⁵ was. Het merendeel van de fte is aangesteld bij niet-commerciële organisaties in de sectoren sport, welzijn en cultuur en bij de gemeente. Bij elkaar opgeteld is een kwart (26%) werkzaam bij (semi-)overheidsorganisaties zoals de gemeente of het gemeentelijk sportbedrijf. Vergeleken met 2021 zijn de verhoudingen ongeveer gelijk.

Daarnaast wordt 4 procent ingehuurd als zzp'er. In 25 procent van de gemeenten zijn functionarissen als zzp'er werkzaam (niet in figuur).

Figuur 5.1 Formatieplaatsen binnen de BRC per werkgever of werkzaam als zzp'er, per 1 september 2022 (in aantal fte en procenten, n=322)

Bron: Mulier Instituut, Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2022. ¹¹

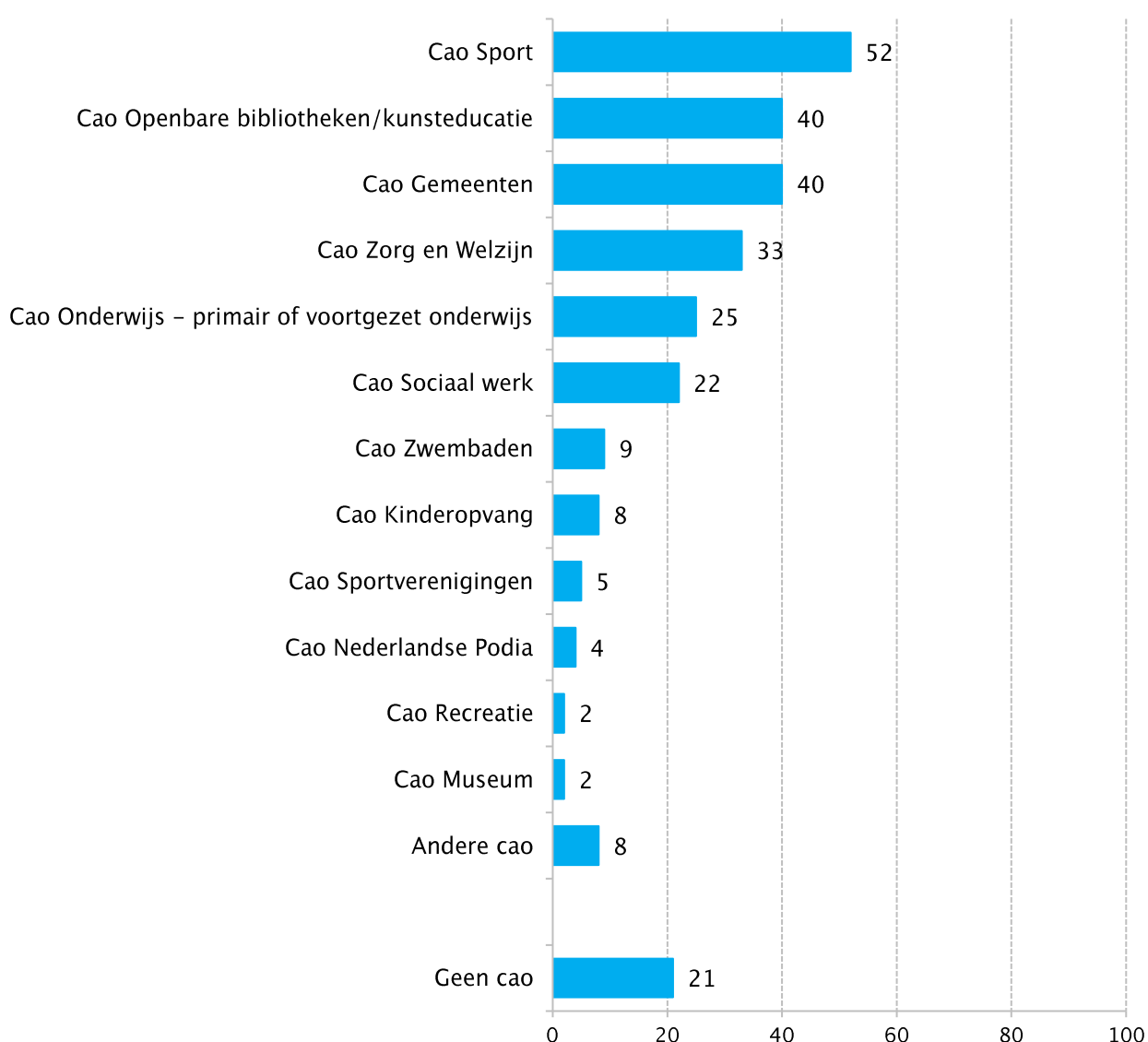
¹⁵ Met loondienst wordt bedoeld in dienst van een werkgever, waarbij er een arbeidsovereenkomst is en de werkgever belasting inhoudt (formeel werkgeverschap). Een zzp'er of zelfstandig ondernemer wordt betaald per opdracht en draagt zelf belasting af.

5.2 Cao

In een collectieve arbeidsovereenkomst (cao) zijn afspraken vastgelegd over arbeidsvoorwaarden, zoals loon, toeslagen en werktijden. Gemeenten en werkgevers kunnen verschillende cao's hanteren voor de inzet van hun functionarissen.

In 52 procent van de gemeenten wordt de cao Sport gehanteerd en in 40 procent van de gemeenten de cao Gemeenten en/of de cao Openbare bibliotheken/kunsteducatie (zie figuur 5.2; gemeenten konden op deze vraag meerdere antwoorden geven, omdat niet alle functionarissen binnen één gemeente onder dezelfde cao hoeven te vallen). 21 procent van de gemeenten heeft (ook) functionarissen die niet onder een cao vallen. Dit zijn logischerwijs relatief veel gemeenten waar zzp'ers werken (niet in figuur). In 2021 was dit beeld vergelijkbaar.

Figuur 5.2 Collectieve arbeidsovereenkomsten die gemeenten hanteren voor hun functionarissen binnen de BRC (in procenten, meerdere antwoorden mogelijk, n=328)

Bron: Mulier Instituut, Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2022. ¹¹

5.3 Functieniveaus

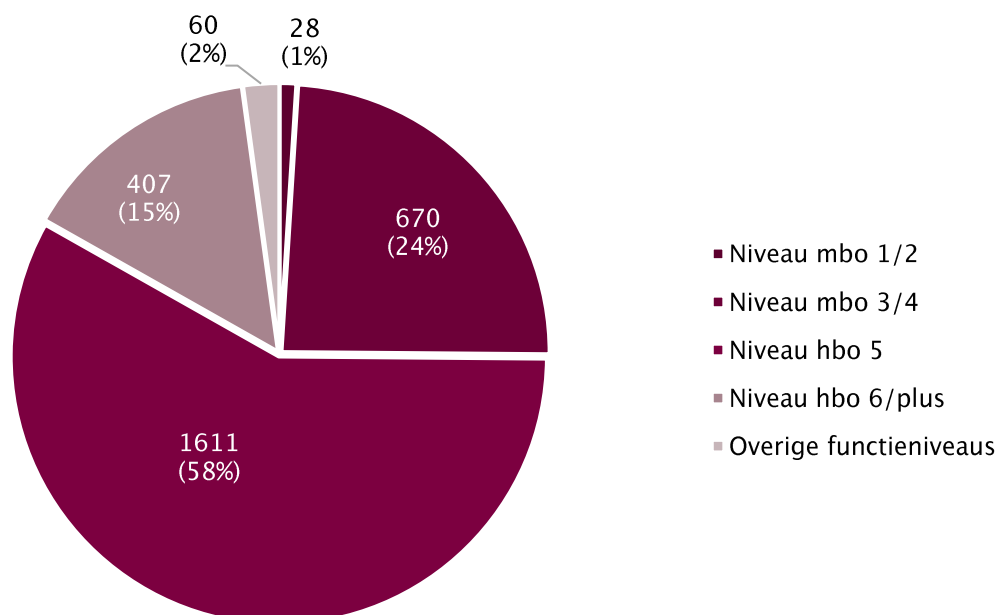
De werkzaamheden van een functionaris die vanuit de BRC wordt gefinancierd, kunnen op verschillende functie- of opleidingsniveaus worden uitgevoerd. Wij hanteren het volgende onderscheid:

- A. Mbo-niveau 1/2: de functionaris heeft een assisterende rol. Hij/zij ondersteunt bij de praktische uitvoering van de activiteiten.
- B. Mbo-niveau 3/4: de functionaris heeft een uitvoerende rol. Hij/zij verzorgt de praktische uitvoering van de activiteiten of draagt zorg voor een passende inhoud van het uit te voeren project (of de uit te voeren projecten), aansluitend bij de sectoren en de mensen waar hij/zij mee en voor werkt.
- C. Hbo-niveau 5: de functionaris heeft een initiërende rol. Hij/zij organiseert activiteiten en brengt partners samen. Hij/zij coördineert projecten en draagt zorg voor uitrusting van anderen bij de uitvoering van de projecten.
- D. Hbo-niveau 6/plus: de functionaris heeft een beleidsmatige/coördinerende rol of geeft zelfstandig les op bijvoorbeeld een school. Hij/zij organiseert, versterkt, realiseert en professionaliseert processen van de uit te voeren projecten binnen de verschillende sectoren.

In 2021 is een carrièrepad gelanceerd voor buurtsportcoaches. In dat carrièrepad komt niveau A overeen met mbo-niveau 1/2, niveau B met mbo-niveau 3/4, niveau C met hbo-niveau 5 en niveau D met hbo-niveau 6/plus. Voor cultuurcoaches geldt een ander carrièrepad en andere opleidingen voor doorstroming.

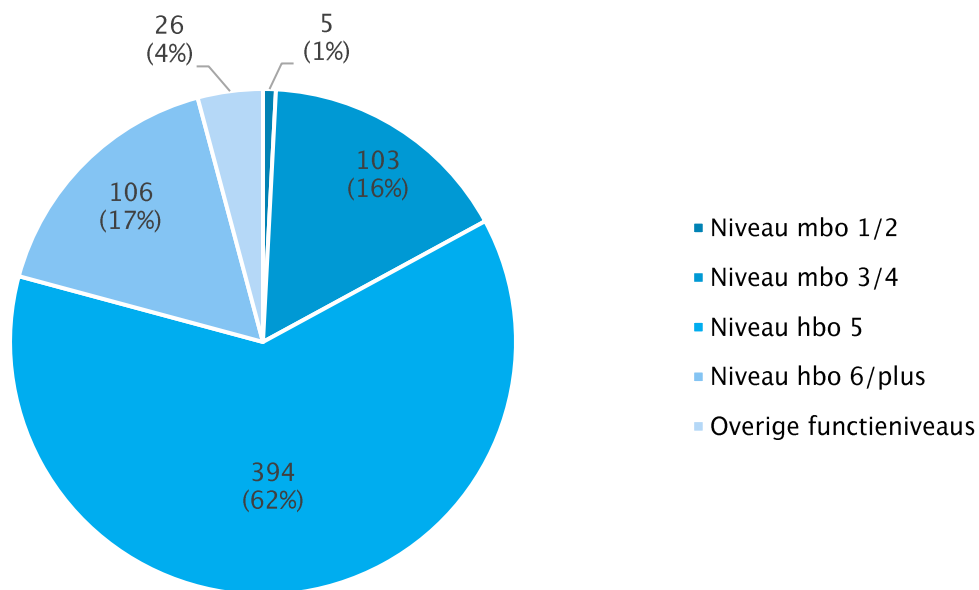
In figuren 5.3 en 5.4 is te zien dat de meeste functionarissen op 1 september 2022 worden ingezet op niveau C/hbo 5-niveau. Dit was de afgelopen jaren ook het geval.

Figuur 5.3 Verdeling van formatieplaatsen sport en bewegen binnen de BRC over functieniveaus op 1 september 2022 (in aantal fte en procenten, n=328)

Bron: Mulier Instituut, Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2022. ¹¹

Figuur 5.4 Verdeling van formatieplaatsen kunst en cultuur binnen de BRC over functieniveaus op 1 september 2022 (in aantal fte en procenten, n=276)

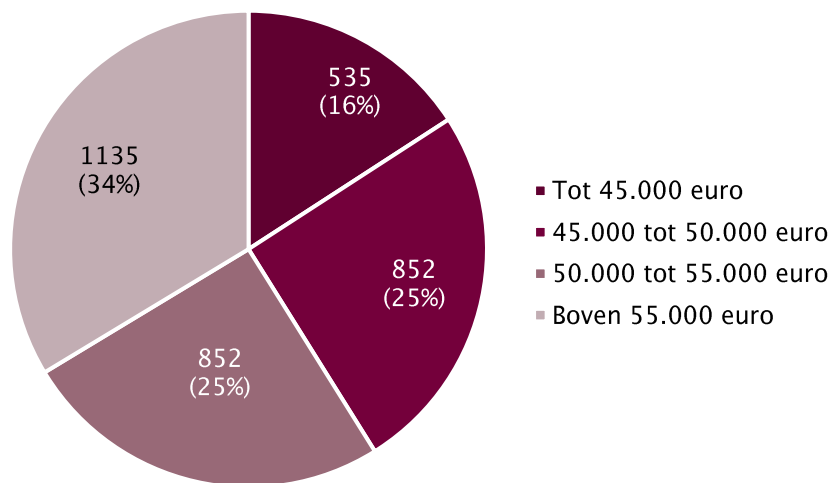
Bron: Mulier Instituut, Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2022. ¹¹

5.4 Salaris

Het normbedrag voor de subsidie van één fte is door het Rijk vastgesteld op 50.000 euro. Dit bedrag omvat de totale lasten van het aanstellen van één formatieplaats, inclusief de werkgeverslasten. Dit normbedrag is een richtlijn. Het staat gemeenten vrij om meer of minder fte in te zetten dan het afgesproken aantal. Gemeenten en werkgevers beoordelen welk salarisoniveau zij van toepassing achten. Gemeenten die aangeven een hoger normbedrag te hanteren, geven gemiddeld een bedrag van 67.264 euro voor één fte op (zie ook hoofdstuk 2).

Op 1 september 2022 blijkt 41 procent van de formatieplaatsen minder te kosten dan het uitgangspunt van 50.000 euro. 59 procent is gelijk aan het uitgangspunt voor het normbedrag of kost meer dan dat. Hiermee lijkt de verhouding over de jaren heen licht te verschuiven: het aandeel van 50.000 euro of hoger wordt iets groter (per jaar 2 procentpunt vanaf 2019). Met name de groep boven de 55.000 euro groeit. In figuur 5.5 wordt de verdeling over vier salariscategorieën weergegeven.

Figuur 5.5 Verdeling van formatieplaatsen binnen de BRC naar salarisoniveaus op 1 september 2022 (in aantal fte en procenten, n=322)

Bron: Mulier Instituut, Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2022. ¹¹

Het Rijk vindt het wenselijk dat gemeenten afspraken maken met werkgevers over de opleidingen en arbeidsvoorwaarden van de functionarissen. Bij voorkeur stellen gemeenten 2 procent van de middelen beschikbaar voor opleidingen en versterking van de kwaliteit van functionarissen, zo is gesteld in de Bestuurlijke Afspraken BRC.¹⁶ Gemiddeld wordt 2,7 procent van de middelen besteed aan opleidingen en het versterken van de kwaliteit van de functionarissen (minimum 0%, maximum 10%). Dit is vergelijkbaar met voorgaande jaren.

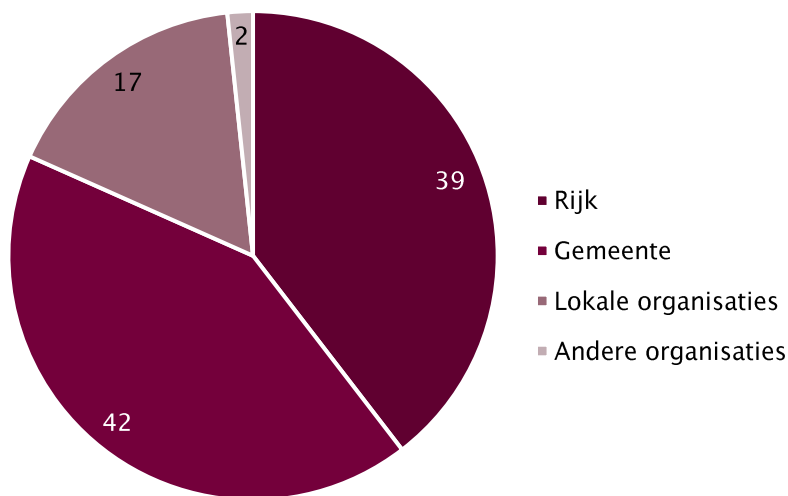
¹⁶ Zie voetnoot 1.

6 Cofinanciering

De personele lasten van de inzet van functionarissen worden bekostigd vanuit de rijksbijdrage en lokale cofinanciering, waarbij de verdeling gesteld is op respectievelijk 40 en 60 procent van het normbedrag van 50.000 euro. Gemeenten kunnen ervoor kiezen lokaal een hoger salaris te betalen aan bijvoorbeeld een functionaris die hoger gekwalificeerd is. Het Rijk legt voor een vooraf afgesproken aantal fte 20.000 euro per fte bij. Dit is een vastgesteld bedrag. Als gemeenten duurdere functionarissen inzetten, kunnen zij dus minder fte realiseren. In dat geval verschuift de verdeling van 40 procent financiering vanuit het Rijk en 60 procent vanuit lokale middelen naar een procentueel lagere bijdrage van het Rijk.

De gemeente kan de lokale cofinanciering zelf bekostigen of andere partijen vragen hieraan bij te dragen. Dit zijn vaak lokale organisaties binnen de gemeentegrenzen, maar buiten de gemeentelijke organisatie, zoals scholen, sportorganisaties, bibliotheken en bedrijven. We hebben gemeenten gevraagd welke betrokkene welk deel van de financiering van de functionarissen bijdraagt. In de praktijk blijkt dat het Rijk 39 procent van de financiering bekostigt en gemeenten hieraan gemiddeld 42 procent bijdragen (figuur 6.1). De overige kosten worden door andere (lokale) partijen gedragen. Onder de categorie 'andere organisaties' vallen organisaties buiten de gemeentegrenzen. Deze verhouding is nagenoeg gelijk aan de verhouding in 2021.

Figuur 6.1 Landelijke verdeling bijdragen betrokkenen aan de BRC per 1 september 2022 (in procenten, n=323)

Bron: Mulier Instituut, Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2022. ¹¹

De gemeenten met meer dan 100.000 inwoners dragen gemiddeld zelf het meest bij aan de financiering van de functionarissen (46%). De bijdrage aan de financiering vanuit lokale organisaties is het grootst bij gemeenten met 25.000 tot 50.000 inwoners (17%).

Wanneer (een deel van) de cofinanciering wordt gedragen door de gemeente, kunnen verschillende beleidsterreinen bijdragen. En wanneer (een deel van) de cofinanciering door (lokale) organisaties wordt verzorgd, kunnen dat verschillende soorten organisaties zijn. In tabel 6.1 staat een overzicht van de beleidsterreinen en soorten organisaties die bijdragen. Bij de meeste gemeenten (91%) draagt de afdeling Sport en Bewegen bij aan de cofinanciering van de functionarissen. Bij de organisaties worden de onderwijsinstellingen in meer dan de helft van de gemeenten als cofinancier genoemd (54%).

Dit beeld is vergelijkbaar met vorige jaren (zie tabel 6.1). De gemeenten die een ander beleidsterrein noemen, geven in hun toelichting daarbij vaak aan dat het om het beleidsterrein Gezondheid of het beleidsterrein Jeugd gaat.

Tabel 6.1 Percentage gemeenten waarin het benoemde beleidsterrein of de benoemde partij bijdraagt aan de cofinanciering van de BRC in 2022 (n=328), 2021 (n=335), 2020 (n=334) en 2019 (n=345) (meerdere antwoorden mogelijk)

		2022	2021	2020	2019
Gemeente	beleidsterrein Sport en Bewegen	91	89	85	83
	beleidsterrein Cultuur	66	67	61	61
	beleidsterrein Sociale Zaken/Welzijn/ Maatschappelijke ontwikkeling	53	52	51	54
	beleidsterrein Onderwijs	30	30	30	29
	ander beleidsterrein	13	13	12	3
Provincie	waaronder provinciaal sportservicebureau of provinciale instelling voor kunst en cultuur	8	7	7	8
Lokale organisaties	uit het onderwijs	54	55	54	52
	uit de sport	37	36	33	31
	uit de kunst- en cultuursector	31	32	28	26
	uit het welzijn	29	28	28	29
	uit de kinderopvang	19	21	21	20
	uit de zorg	19	19	18	21
	uit het bedrijfsleven	7	6	7	8
	uit de buurt	7	7	5	6
	andere (lokale) organisaties	5	6	6	5

Bron: Mulier Instituut, Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2022, 2021 en 2020 (96% populatie deelnemende gemeenten) en 2019 (100% populatie deelnemende gemeenten).

7 Doelen en opbrengsten

7.1 Landelijke doelen

Landelijk is in de BRC een aantal doelstellingen geformuleerd voor de inzet van functionarissen. In tabel 7.1 staat per doelstelling weergegeven hoeveel procent van de gemeenten deze nastreeft. Daarin is bij verschillende doelen een stijging te zien in het aantal gemeenten dat ze nastreeft over de afgelopen jaren.

Tabel 7.1 Percentage gemeenten dat landelijke doelstellingen BRC nastreeft in 2022 (n=328), 2021 (n=335), 2020 (n=334) en 2019 (n=345) (in procenten)

	2022	2021	2020	2019
Een leven lang inclusief sporten, bewegen en beoefenen van culturele activiteiten mogelijk maken	94	92	85	90
Lokale verbindingen tot stand brengen en uitbouwen tussen gemeentelijke beleidsdomeinen en –voorzieningen en tussen organisaties uit de sectoren sport, cultuur, onderwijs, etc.	94	94	93	91
Sport-, beweeg- en cultuuronderwijs op en rond scholen versterken	93	94	93	92
Verbetering motorische vaardigheden jeugd en jongeren	91	89	85	84
Inzetten op groepen mensen die belemmeringen ervaren bij het (on)georganiseerde sporten en bewegen en beoefenen van culturele activiteiten	85	85	81	76
Stimuleren (talent)ontwikkeling jeugd en jongeren	78	76	75	75
Bereiken, toeleiden en begeleiden van personen die in armoede leven, zodat zij ondanks hun financiële situatie kunnen sporten/bewegen en meedoen aan culturele activiteiten	76	74	71	68
Duurzaam versterken en innoveren van sport-, beweeg- en cultuuraanbieders/ vrijwilligersorganisaties, waaronder vormgeven van een pedagogisch sportklimaat	77	71	72	66
(Talent)ontwikkeling van kwetsbare, minder kansrijke jongeren die (een risico op) een verminderde actieve leefstijl hebben	75	69	67	64

Bron: Mulier Instituut, Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2022, 2021 en 2020 (96% populatie deelnemende gemeenten) en 2019 (100% populatie deelnemende gemeenten).

‘Een leven lang inclusief sporten, bewegen en beoefenen van culturele activiteiten mogelijk maken’ vinden gemeenten het belangrijkste wanneer aan hen wordt gevraagd op welke van de landelijke doelen zij zich richten (niet in figuur of tabel). De top drie is:

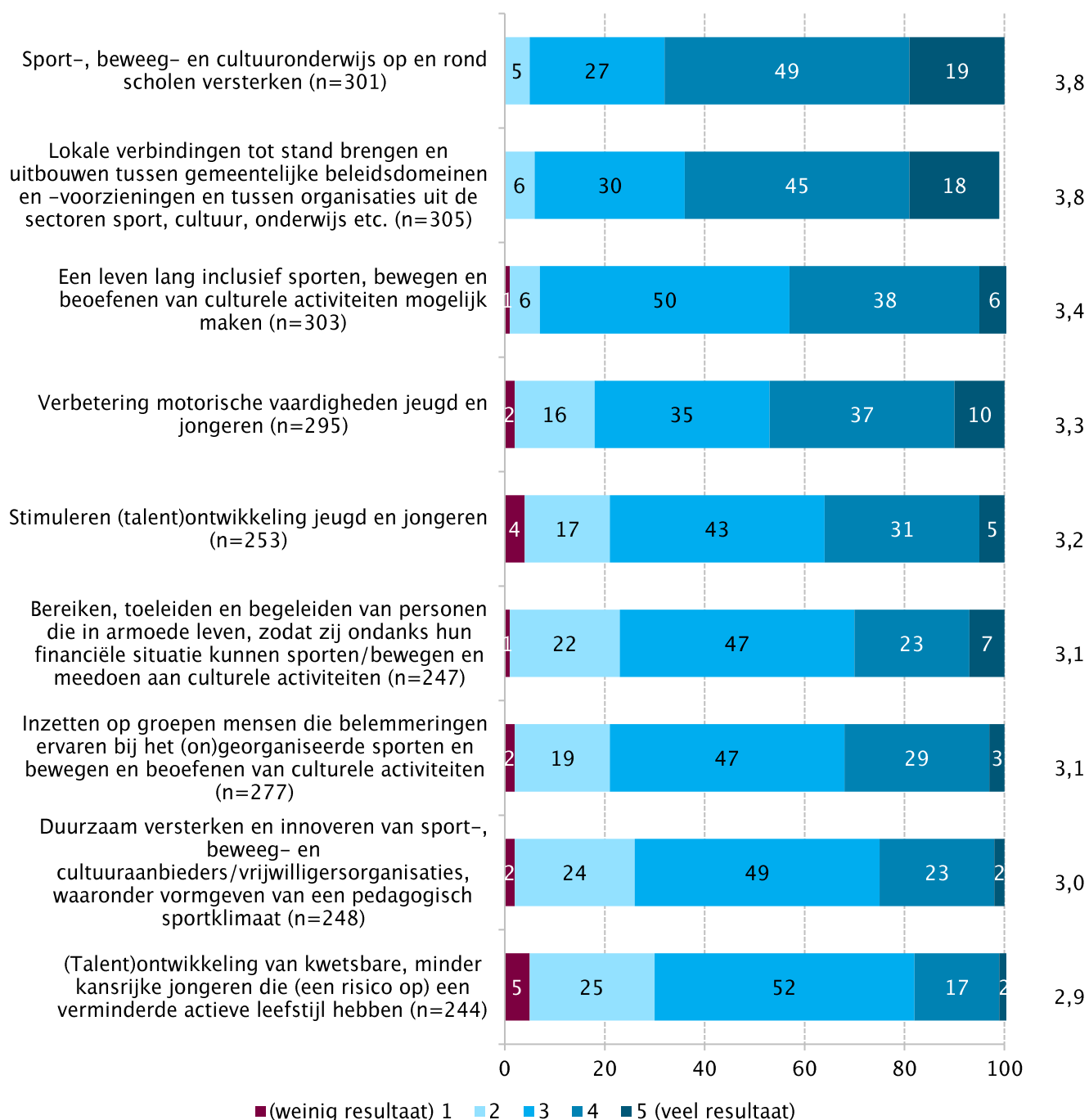
1. een leven lang inclusief sporten, bewegen en beoefenen van culturele activiteiten mogelijk maken;
2. lokale verbindingen tot stand brengen en uitbouwen;
3. sport-, beweeg- en cultuuronderwijs op en rond scholen versterken.

Deze top drie was in vorige jaren hetzelfde.

Gemeenten zien over het algemeen de meeste resultaten op de doelen die ze het belangrijkste vinden. Ze zien het minste resultaat op het doel ‘(Talent)ontwikkeling van kwetsbare, minder kansrijke jongeren die (een risico op) een verminderde actieve leefstijl hebben’ (zie figuur 7.1).

Figuur 7.1 Resultaat op landelijke doelstellingen BRC in 2022, volgens gemeenten (in procenten en het gemiddelde resultaat, gemeenten die deze doelen nastreven)

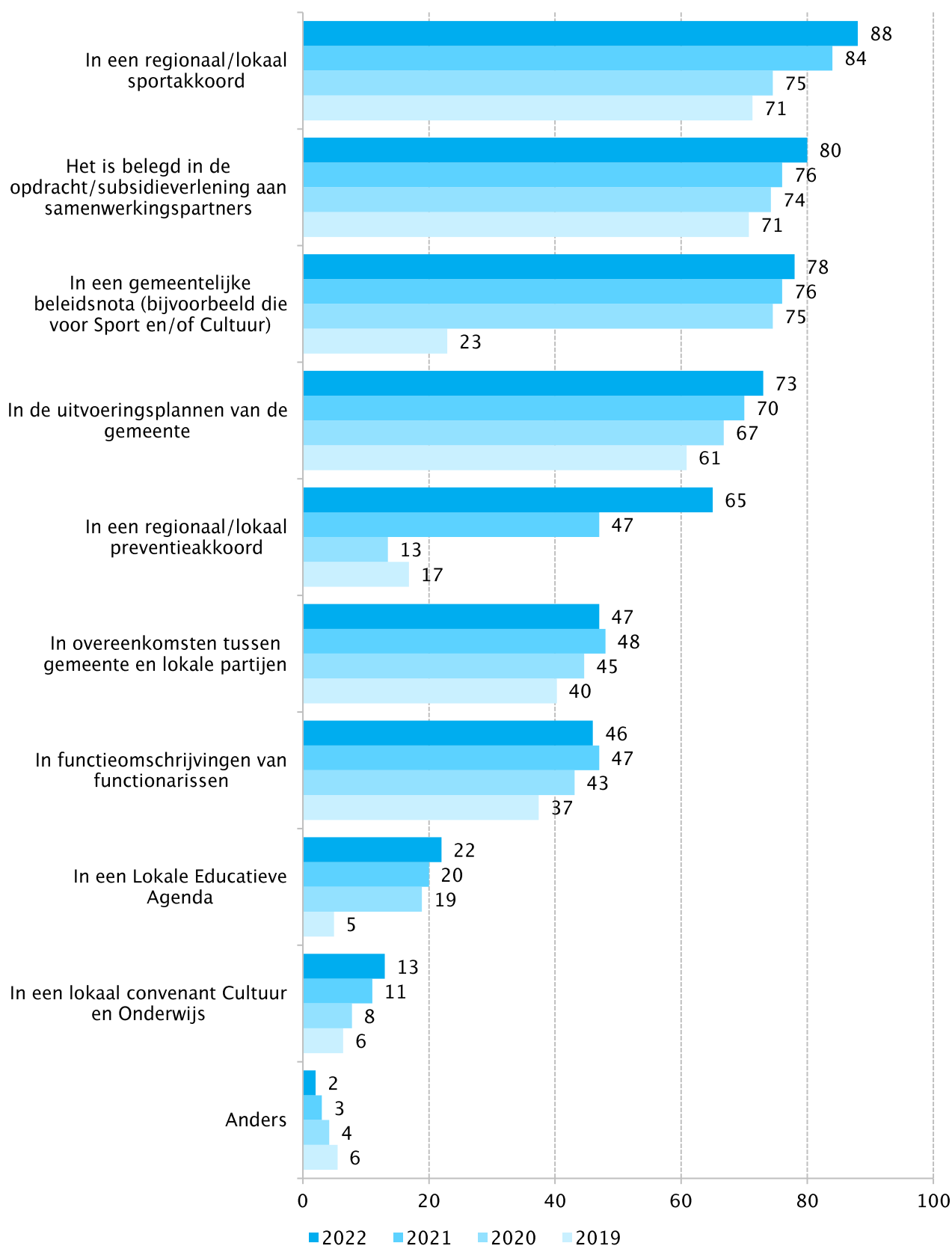
Gemid.

Bron: Mulier Instituut, Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2022. ¹¹

Borging van de landelijke doelstellingen vindt steeds meer, en het vaakst, plaats in een regionaal of lokaal sportakkoord (zie figuur 7.2). In de figuur is verder te zien dat er wat meer aandacht is voor borging dan afgelopen jaren, aangezien bijna elke manier van borging vaker wordt genoemd. Het borgen in regionale of lokale preventieakkoorden laat een grote stijging zien ten opzichte de afgelopen twee jaar, wat een logisch gevolg is van de groei van het aantal lokale preventieakkoorden in de loop der jaren.

Figuur 7.2 Manieren van borgen doelstellingen BRC door gemeenten in 2022 (n=328), 2021 (n=335), 2020 (n=334) en 2019 (n=345) (in procenten)

Bron: Mulier Instituut, Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2022, 2021 en 2020 (96% populatie deelnemende gemeenten) en 2019 (100% populatie deelnemende gemeenten).

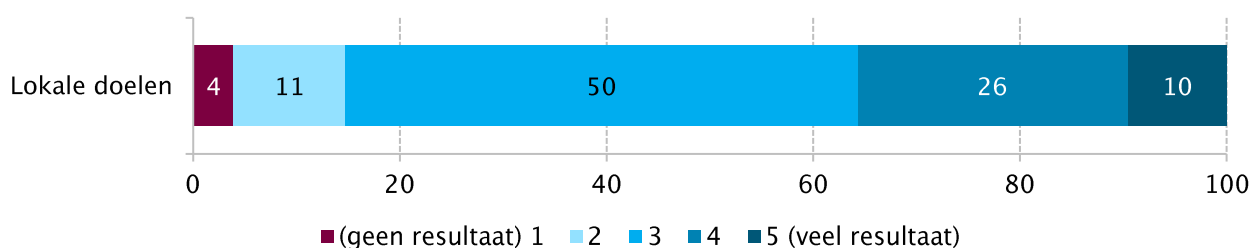
7.2 Lokale doelen

Naast de landelijke doelen heeft 23 procent van de gemeenten (74) lokale doelen opgesteld (68% niet en 9% weet dit niet). Dit zijn vooral doelstellingen op een ander gebied dan sport en bewegen en/of kunst en cultuur (68%), maar ook andere doelstellingen op het gebied van sport en bewegen (51%) en kunst en cultuur (28%) worden genoemd. De doelen op een ander gebied hebben vooral betrekking op gezondheid van inwoners van de gemeente en het sociale domein. In 2021 lag het aantal lokale doelstellingen op het gebied van sport en bewegen iets hoger en het aantal lokale doelen op een ander gebied dan sport en/of kunst iets lager.

Aan de gemeenten die lokale doelstellingen formuleren is gevraagd welke doelen dit zijn. Daarop worden veel verschillende doelstellingen genoemd. Vaak genoemde thema's zijn het bevorderen van een gezonde en actieve leefstijl (in gemeentelijk beleid, in bepaalde sectoren, voor specifieke groepen), aanvullende doelen op een leven lang sporten en bewegen, het versterken of vitaler worden van sportverenigingen en kwetsbare doelgroepen integreren in sport en cultuur. Dit beeld was in 2021 vergelijkbaar.

Gemeenten zijn ook gevraagd wat het behaalde resultaat is op de door henzelf geformuleerde lokale doelen. In figuur 7.3 wordt een gemiddelde voor al deze lokale doelen weergegeven.

Figuur 7.3 Resultaat op lokale doelen BRC in 2022, volgens gemeenten (in procenten, n=143 genoemde lokale doelen*)

Bron: Mulier Instituut, Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2022. ¹¹

* Gemeenten mochten minimaal één en maximaal drie lokale doelen benoemen. De 74 gemeenten hebben gezamenlijk 143 doelen benoemd.

7.3 Deelnemers

Het aantal unieke deelnemers¹⁷ dat bereikt wordt met de inzet van de functionarissen is lastig te meten. Toch wordt dit wel vaak als maat gezien voor hoe succesvol een functionaris is. 53 van de ondervraagde gemeenten geven aan het aantal unieke deelnemers niet te weten of hebben een ongeldige waarde ingevoerd.¹⁸ Binnen gemeenten is meestal nog geen sluitende registratie van unieke deelnemers aan de activiteiten van de functionarissen. De antwoorden komen dan ook neer op een grove schatting.

¹⁷ Als één persoon aan meerdere activiteiten/lessen meedoet, wordt deze maar eenmaal gerekend.

¹⁸ De twaalf gemeenten die 0 hebben ingevuld worden gerekend tot de gemeenten die het aantal unieke deelnemers niet weten of bijhouden. Vier gemeenten hebben deze vraag niet gehad en zijn niet bij de 53 gemeenten meegerekend.

271 van de in totaal 328 gemeenten hebben een schatting gegeven van het aantal unieke deelnemers dat de functionarissen in 2022 direct hebben bereikt. Het gaat hierbij om mensen die aanwezig waren bij de activiteiten die de functionarissen hebben geïnitieerd of gegeven. Op basis van een optelsom lijken in totaal bijna 1,5 miljoen unieke deelnemers bereikt te zijn in de 271 gemeenten die deze vraag met een geldige waarde beantwoord hebben. Het gemiddelde aantal unieke deelnemers per gemeente bedraagt 5.507, met een minimum van 35 en een maximum van 84.442. Het gemiddelde aantal deelnemers per fte bedraagt 543. Zowel per gemeente als per fte is het aantal deelnemers ongeveer gelijk aan 2021.

Op de vraag waar deze unieke deelnemers met name vandaan komen antwoorden de gemeenten dat het met name gaat om 0-18-jarigen die via het onderwijs worden bereikt. Daarnaast worden ouderen en kwetsbare groepen, zoals mensen met een beperking, relatief vaak genoemd. Dit komt overeen met de gegevens over de inzet op doelgroepen in hoofdstuk 4.

8 Btw-compensatie

Kenmerkend voor de BRC is dat functionarissen bij één (formele) werkgever in dienst zijn, maar dat ze bij meerdere (materiële) werkgevers werkzaam kunnen zijn. Daarom is binnen deze regeling sprake van uitleen van personeel. In sommige gevallen moet daarbij btw worden betaald. Per situatie en per belastingregio moet worden bekeken of er sprake is van btw-plicht.

Voor functionarissen werkzaam in de hoofdsector sport en bewegen kunnen gemeenten sinds 2019 de voor hen betaalde btw terugvorderen via de Regeling Specifieke Uitkering Sport (SPUK). Daarnaast kunnen gemeenten sinds 2003 via het btw-compensatiefonds de betaalde btw terugvorderen voor functionarissen werkzaam in de hoofdsector kunst en cultuur.

Sport en bewegen

In figuur 8.1 is te zien dat 23 procent (n=74) van de gemeenten in 2021 btw betaalde in het kader van de BRC voor de functionarissen die werken voor de sector sport en bewegen. In totaal hebben deze gemeenten 2,98 miljoen euro aan btw betaald. Dit aandeel gemeenten is gelijk aan het aandeel dat vorig jaar verwachtte dit te gaan doen (23%). Ook voor 2022/2023 verwacht zo'n aandeel (21%) dat te gaan doen (figuur 8.2).

Van de gemeenten die in 2021 btw betaalden voor functionarissen die werkten voor de sector sport en bewegen, heeft 87 procent dit bedrag gedeclareerd (of gaat dit nog doen): 42 procent via de SPUK, 36 procent via het btw-compensatiefonds en 8 procent via beide regelingen. Het percentage gemeenten dat btw heeft gedeclareerd via het btw-compensatiefonds is hoger dan het percentage gemeenten dat vorig jaar verwachtte dit te gaan doen (29%).

Van de gemeenten die in 2022/2023 verwachten btw te betalen in het kader van de BRC, zegt 80 procent dit bedrag te gaan declareren: 41 procent via de SPUK, 29 procent via het btw-compensatiefonds en 10 procent deels via de SPUK en deels via het btw-compensatiefonds.¹⁹

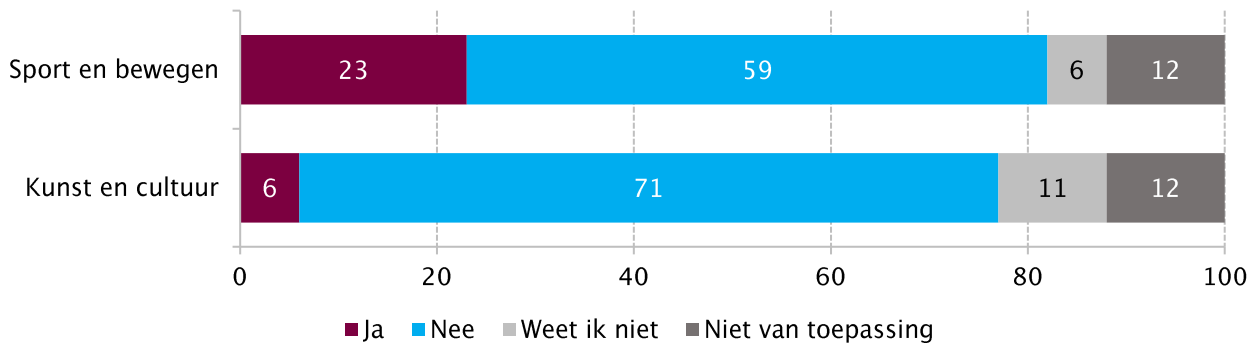
Kunst en cultuur

Van de gemeenten die functionarissen vanuit de sector kunst en cultuur inzetten, heeft 6 procent (n=20) in 2021 btw afgedragen (figuur 8.1). In totaal hebben deze gemeenten bijna 298.000 euro aan btw betaald. Dit aantal gemeenten is lager dan het aandeel dat vorig jaar zei te verwachten dat te gaan doen (7%). Voor 2022/2023 verwacht 8 procent van de gemeenten btw te zullen betalen in het kader van de BRC voor deze functionarissen (figuur 8.2).

Van de gemeenten die in 2021 btw betaalden voor functionarissen die werkten voor de sector kunst en cultuur, heeft 55 procent dit bedrag gedeclareerd via het btw-compensatiefonds (of gaat dit nog doen).

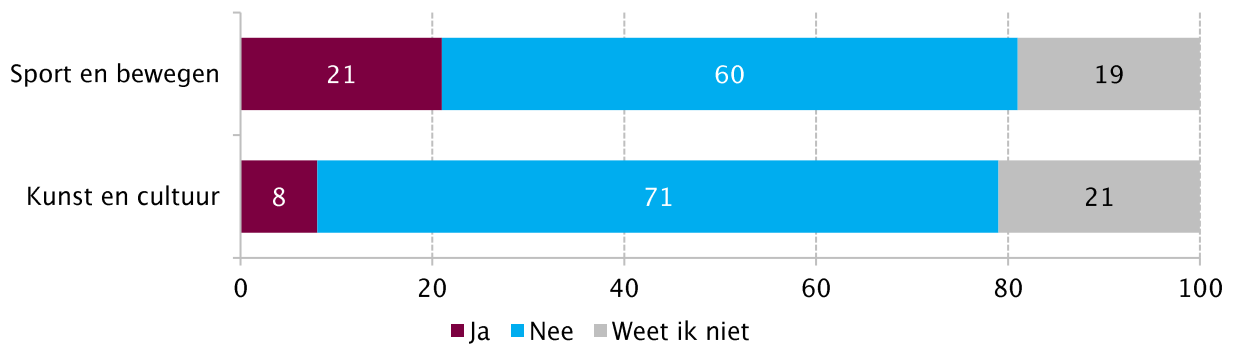
¹⁹ Vanaf 2023 wordt de BRC met andere thema's en programma's gebundeld in één specifieke uitkering (SPUK). De opzet van deze SPUK is dat gemeenten gelijktijdig een aanvraag kunnen indienen over meerdere thema's.

Figuur 8.1 Btw-afdracht voor de BRC-regeling voor de sectoren sport en bewegen (n=328) en kunst en cultuur (n=328) in 2021 (in procenten)

Bron: Mulier Instituut, Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2022. ¹¹

Figuur 8.2 Verwachte btw-afdracht voor de BRC-regeling voor de sectoren sport en bewegen (n=328) en kunst en cultuur (n=276) in 2022 en/of 2023 (in procenten)

Bron: Mulier Instituut, Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2022. ¹¹

Bijlage 1 – Werkwijze

De Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties is bedoeld om te volgen hoe de beschikbare middelen worden ingezet en wat de resultaten daarvan zijn. De monitor wordt vanaf 2019 uitgevoerd door het Mulier Instituut, met medewerking van Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), Vereniging Sport en Gemeenten (VSG) en het Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst (LKCA) en met subsidie van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS).

De vorige twee regelingen (Impuls Brede Scholen, Sport en Cultuur en Brede Impuls Combinatiefuncties) zijn gemonitord door BMC Onderzoek. Omdat de landelijke regeling in de loop der jaren is veranderd, is het huidige onderzoek anders opgezet, waardoor vergelijking met voorgaande regelingen meestal niet mogelijk is. Vanaf 2019 wordt de BRC op eenzelfde manier gemonitord, waardoor vergelijking met 2019, 2020 en 2021 wel mogelijk is en een nieuw trendbeeld ontstaat.

De vragenlijst is door alle deelnemende gemeenten ingevuld in een online omgeving en wordt ingezet voor lerend beleid. De contactpersonen voor de BRC zijn hiervoor aangeschreven. In de meeste gevallen was dat de beleidsmedewerker sport van de betreffende gemeente. Via de vragenlijst hebben de deelnemende gemeenten informatie gegeven over de voortgang en inzet van de combinatiefuncties. De vragen gaan over de totale inzet van functies in het kader van de BRC, voor sport én cultuur. Waar van belang is onderscheid gemaakt tussen de sector sport en de sector cultuur. Bij een aantal vragen is specifiek gevraagd om de peildatum van 1 september 2022 aan te houden. Bij vragen waar dit het geval was, wordt dat in dit rapport vermeld.

Naast deze algemene rapportage worden de gegevens die zijn verkregen uit de vragenlijst beschikbaar gesteld aan betrokkenen en gepubliceerd op de volgende drie manieren:

- Dashboard: een aantal gegevens wordt gepubliceerd op de openbare website <https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/dashboard/sport-en-cultuur>. Hierbij gaat het om informatie over het aantal formatieplaatsen, de verdeling over sectoren, de verdeling over functieniveaus, of de functionarissen werken als zzp'er of in loondienst, wie de cofinanciering levert en welke doelen en doelgroepen worden nagestreefd. Alle overige antwoorden worden niet op gemeenteniveau openbaar gemaakt.
- Eigen gemeente vergelijken met andere gemeenten: achteraf kan iedereen die de vragenlijst heeft ingevuld de antwoorden van zijn/haar gemeente vergelijken met die van vergelijkbare gemeenten of het totaal voor Nederland. Dit kan in de digitale omgeving waar ook de vragenlijst is ingevuld (achter een inlog).
- Rapport op maat: in dezelfde digitale omgeving als waar de vragenlijst is ingevuld (achter een inlog) kan ook een rapport worden gedownload waarin de resultaten voor de eigen gemeente beschreven staan. Deze gegevens zijn in het rapport op maat afgezet tegen gemiddelden van vergelijkbare gemeenten of het totaal voor Nederland.

